

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR :
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR :
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR :
ALEXANDRU VELEȘCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE :

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov, Avocat ; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat
Iosef G. Cohen, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat ; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București
E. Cristoforeanu, Dr. în Drept dela Roma, Avocat ; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov ; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat ; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat ; **C. Sipsom**, Profesor Universitar ;
C. A. Stoeanovici, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru Avocat ;
Hariton Udrea, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE :

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare ; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

Din cauza sărbătorilor numărul viitor al CURIERULUI JUDICIAR va apărea Duminică 12 Ianuarie 1936

1 IANUARIE 1936

S U M A R

— 1 Ianuarie 1936.

— Codul Legislației sanitare de Sever Alexandrescu, Henrieta Șerbănescu-Sachelarie și Ovid A. Sachelarie. Recenzie de R. D.

JURISPRUDENȚE :

— Inalta Curte de Casație și Justiție s. I : **Ion Brătîlă cu Institutul de Credit Ipotecar Transitoriu** (Legea Conversiunii. Debitori ai Creditului Ipotecar. Înțelegere. Nu mai pot beneficia de legea din 7 Aprilie 1934) :

— Idem s. II : **Ion Pelea cu Alexandrina Pelea** (Divorț. Obligațiunea soților de a alimenta, întreține și educa copiii. Obligațiune solidară) ;

— Idem, idem : **Nicolae Petrescu cu Iuliana Iliescu și a.** (Legea conversiunii. Comerciant rural. Proprietar și de moară fărănească. Probă cu martori. Omisiune de a se pronunța asupra ei) ;

— Idem, s. III : **N. Scorșeanu cu Primăria Municipiului București Sect. III** (Autorizațiune de a construi. Refuzul Primăriei de a o elibera. Împăcarea părților. Hotărîre. Menționarea în considerente că s'a luat act de declarațiunea părților. Respingerea acțiunii ca nefondată prin dispozitiv. Violarea art. 260 pr. civ.) ;

— Idem, idem : **Ministerul de Finanțe cu Amalia Eigerman** (Pensiune. Sistarea ei. Act de gestiune. Reclamarea ei pe calea dreptului comun. Rațiune. Aplicațiune la pensionarea unui funcționar dela Banca Țării, Bucovina etatizată. Garantarea plății pensiunilor de către Stat. În ce condițiuni se face) ;

— Idem, idem : **Ștefan Florescu cu Șt. Mihăilescu** (Controlul averilor. Funcționar care a obținut dela Stat cu aprobări nouă locuri de casă și cultură pe prețuri mici. Vânzarea a patru din ele pe adevărată valoare. Avere nejustificată legal. Competința comisiunii speciale pentru controlul averilor de a se pronunța asupra legalității dobândirii acelor terenuri) cu Nota d-lui avocat E. Cristoforeanu ;

— Idem, idem : **Ecaterina Col. Haqué cu Casa Generală de Pensuni** (Contencios administrativ. Refuz de rezolvare a unei cereri. Acțiune. Referirea autorității la o dispoziție administrativă. Invocare pe cale de excepție a ilegalității acestei dispoziții. Obligarea instanței de a discuta ilegalitatea actului administrativ, iar nu de a trimite pe reclamant să-l atace prin acțiune separată în contencios) cu Nota d-lui prof. C. Rarincescu ;

— Tribunalul Ilfov s. IV. c. cor. : **C. Teodoru cu Casa Generală de Pensuni și a.** (Poprire. Validare definitivă. Prestațiuni periodice. Contestație din partea debitorului urmărit că se bucură de beneficiile art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934. Dacă este admisibilă).

In pragul celui de-al 45-lea an de existență în slujba credincioasă a dreptății, Curierul Judiciar își îndeplinește o datorie de recunoștință mulțumind tuturor aceluia cari l-au susținut și i-au dat înboldul la muncă neobosită și sfârșitoare.

Colaboratorilor prețioși, abonaților statornici, cititorilor credincioși, Curierul Judiciar le trimite urările sale de an bun și mănôs.

De bună seamă vremurile grele, pe care le străbatem, luptând cu grijele și nevoile vieții de azi, cu frământările și nesiguranța zilei de mâine, nu îngăduie voia bună și mulțumirea de altădată.

Dar generația ofelită în focul războiului de înfrerie a României nu se poate lăsa copleșită de melancolie.

Generații întregi au pregătit România Mare ; e nevoie de sigur de sforțarea continuă a altor generații cari să înfăptuiască România Nouă.

Țara noastră mare și frumoasă, binecuvântată de Dumnezeu cu toate darurile, locuită de un neam harnic și cuminte, are nevoie de liniște, de libertate și de bună gospodărie. Către înfăptuirea acestor năzuinși trebuie să se îndrepte toate sforțările noastre.

„Viitor de aur țara noastră are“ dacă vom ști să i-l pregătim.

Înfăptuită prin luptă grea și jertfe seculare pentru dreptatea universală, România trebuie să fie prin voința noastră o pildă de dreptate, de cinste, de muncă și de omenie.

Să ne facem fiecare datoria de a desăvârși această operă sfântă, pe care am moștenit-o dela înaintașii noștri.

Curierul Judiciar își va da și în anul acesta obolul său de contribuție la progresul dreptului și realizarea dreptății, nădăjduind că unificarea juridică va fi temelie unirii sufletești în cuprinsul hotarelor cari trebuie să fie ale Daciei Felix.

CURIERUL JUDICIAR

R E C E N Z I I

SEVER ALEXANDRESCU, HENRIETA ȘERBANESCU-SACHELARIE, OVID A. SACHELARIE — **CODUL LEGISLAȚIEI SANITARE**, 674 pag., preț 420 lei, edit. „Universul”, 1935.

Prin stăruința a trei distinși juriști, dintre cari d-l Ovid Sachelarie este prea bine cunoscut și prin alte lucrări anterioare ale sale, s'a dat la iveală un „Cod al legislației sanitare”. Este caracteristic de altfel curentul care se pronunță tot mai mult în literatura noastră juridică, de a totaliza legiuirile aceleiași ramuri a Dreptului, de a aduna diversele dispozițiuni rătăcite în vechi publicații oficiale și necunoscute, și apoi a le reda la îndemâna tuturor. Fenomenul, este natural! După cum filosofii și juriștii dela începutul veacului trecut, au simțit necesitatea adunării și grupării normelor de drept existente și disparate, dând coduri unitare cari au format punctele cardinale ale legislației ce le succeda, tot astfel azi, fără inițiativă oficială, dar cu același scop de a grupa dispozițiunile legale ce au afinități între ele, adnotatorii au început în lucrările lor să strângă legiuirile înrudite. Dela începuturile timide de adnotări parțiale, trecând prin filiera legilor adnotate, în întregime, față de mulțimea actualelor dispozițiuni legislative, cari se edictează, se abrogă sau se interpretează, de puțină vreme au început să apară **Codurile** cu material similar, adnotate.

Ultima lucrare în acest gen este **Codul legislației sanitare**. Apărută în format mare, cuprinzând legea sanitară și de ocrotire însoțită de numeroase alte legi și regulamente privitor la organizare, la consilii și comisii, instituite de igienă, asistență spitalicească, laboratoare, igienă, personal și salubritate publică, în aproape 700 de pagini oferă tot ce s'a reglementat în această materie; fiecare text este însoțit de lucrările parlamentare preliminare, precum și de numeroase jurisprudențe, adesea încă nepublicate până acum.

Cercetarea vastului material, în bună parte inedit, este înlesnită printr'un amănunțit index sistematic aflat la sfârșitul volumului.

În ireproșabile condițiuni de fond, în excelente condițiuni tehnice, noul **Cod al legislației sanitare** va servi ca indispensabil îndreptar în aplicarea multplelor dispozițiuni din legi și regulamente pe cari le implică nevoile sociale.

R. D.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. 1-a

Audiența dela 2 Octombrie 1935

Președenti d-lui AL. IUCĂ, preșeeinte

Ion Brătîlă cu Institutul de Credit Ipotecar Tranzitoriu

Decizia nr. 1311. Dosar nr. 234/935

Legea conversiunii. Debitori ai Creditului Ipotecar. Înțelegere. Aplicabilitatea art. 65 din legea asanării de la 14 Aprilie 1933. Nu mai pot beneficia de legea din 7 Aprilie 1934. Art. 12 lit. 1 din legea asanării din 1933; art. 65 din legea asanării din 1934.

1. — *Legea de conversiune din 1933 nu a acordat debitorilor Creditului Ipotecar Tranzitoriu decât o prelungire de termen și o reducere de dobândă, de care și debitorul recurent recunoaște că a beneficiat pe temeiul unui act adițional din 1933, astfel că acest act constituie o înțelegere în sensul art. 65 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934, independent dacă prin el s'au modificat sau nu și alte clauze sau de faptul că recurentul nu a avut libertatea deplină de a le putea modifica.*

2. — *Legiuitorul din 1934 ridicând pentru debitorii Creditului Ipotecar dreptul la o nouă asanare, în cazul când au beneficiat de asanarea acordată prin art. 12 lit. 1 din legea dela 14 Aprilie 1933, sau când au refuzat-o, acești debitori nu pot pretinde să li se recunoască drepturi în afară de prevederile legii.*

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ion Brătîlă contra sentinței civile nr. 358 din 1934 prin care Tribunalul Putna s. 1-a, judecând în apel, respinge cererea numitului de a se constata, contradictor cu intimatul Institutul de Credit Ipotecar Tranzitoriu, vocațiunea sa — a recurentului — la beneficiile legii din 7 Aprilie 1934, în ce privește datoria ipotecară ce dânsul o are la acel institut și să fixeze cuantumul sumei rămase de plată:

Având în vedere că pentru a respinge apelul și acțiunea recurentului, tribunalul constată că, în 1931, dânsul a contractat prin act autentic un împrumut ipotecar de 250.000 lei la Creditul intimat; că, sub imperiul legii de asanare din 1933, în urma unor tratative între părți, ele au căzut de acord în ce privește aplicațiunea art. 12 din această lege cu privire la datoria recurentului și printr'un act adițional autentic, au fixat cuantumul ei la suma de 230.000 lei plătită în 15 ani cu dobânda redusă prevăzută de zisa lege;

Că, motivează tribunalul, aceasta fiind situația de fapt, recurentul nu mai poate invoca beneficiile legii din 1934, deoarece, conform art. 65 din această lege, debitorii Creditului Ipotecar au acest drept numai dacă cu privire la datoriile lor, nu a intervenit sub imperiul legilor din Aprilie 1932 și 14 Aprilie 1933, nicio înțelegere conformă prevederilor acestor legi, ceea ce nu este însă, după cum s'a arătat, cazul recurentului;

Având în vedere că, înaintea tribunalului recurentul a susținut că, potrivit art. 74 din legea din 1934, rămân valabile și deci nu beneficiază de prevederile acestei legi, numai înțelegerile intervenite cu respectarea dispozițiilor legilor de asanare anterioare; că însă între dânsul și Creditul intimat nu a intervenit o asemenea înțelegere, care presupune concesiuni reciproce și o liberă voință de a contracta; că, dânsul nu a făcut decât să se conforme art. 12 din legea din 1933, deci cu privire la actul adițional din 1933 nu i se poate opune nicio înțelegere în sensul art. 74 din legea din 1934;

Că, tribunalul respinge această apărare motivând că, din complexul împrejurărilor în cari s'au urmat tratativele dintre părți și din stipulațiunile actului adițional, urmează că între ele au intervenit un acord de voință în înțelesul larg al cuvântului, acord care nu privește numai prelungirea termenului de plata creanței și reducerea dobânzilor în conformitate cu dispozițiunile art. 12 din legea din 1933, căci în acel act s'au înserat și alte clauze cari completează în parte actul inițial de garanție ipotecară din 1931;

Că, Creditul Ipotecar nu putea face învoeli în afară de prevederile din legea și statutul său, cari prin legile de conversiune din 1932 și 1933 nu au fost modificate decât în sensul că debitorilor acestui credit li s'au acordat numai beneficiul unei prelungiri de termen și reducere de dobânzi, iar nu și de capital;

Că, dacă legea din 1934, prin art. 65 supune prevederilor ei și creanțele Creditului Ipotecar, aceasta însă sub condiția că cu privire la ele să nu fi inter-

venit, sub legile de asanare anterioare, înțelegeri în conformitate cu prevederile acestor legi; că dispozițiunile art. 65 privind numai creanțele Creditului Ipotecar, deci fiind cu totul speciale acestui institut privilegiat, creanțele sale nu cad sub prevederile art. 74, care se referă la creanțele de drept comun, cari au căzut și sub prevederile legilor de conversiune anterioare;

Că dar, fiind constant că între părți a intervenit, sub legea din Aprilie 1933, o înțelegere conformă prevederilor acestei legi, recurentul, conform art. 65 din legea din 1934, nu mai poate beneficia de prevederile acestei din urmă legi;

Având în vedere că, prin motivul I de casare recurentul susține că, disp. art. 65 și 74 din legea din 1934 se interpretează și completează unul prin altul; că, înțelegerea din art. 65 înseamnă un acord de voință stabilit între debitor și creditor (o tranzacție) pentru a evita o hotărâre a justiției; că, în cazul său nu există un asemenea acord, ci numai o declarație că nu renunță la beneficiile art. 12 din legea din 1933 și un act adițional care rectifică această renunțare, deci rău i s'a opus o înțelegere în sensul art. 65 și 74 din legea din 1934;

Că, prin motivele III și V recurentul susține că, rău tribunalul a hotărât că, Institutul de Credit Ipotecar nu putea face învoială de orice fel și a denaturat actul adițional din 1933, a comis o eroare grosieră de fapt și omisiune esențială când a decis că acest act ar cuprinde și clauza care completează actul inițial din 1931, în ce privește garanția ipotecară;

Considerând, în ce privește primul motiv de casare că, legiuitorul din 1934 supunând în totul prevederilor acestei legi și creanțele Creditului Ipotecar Tranzitoriu nu le acordă însă prin art. 65 acest beneficiu, dacă, sub imperiul legilor de asanare din 1932 și 1933, s'au încheiat cu privire la aceste creanțe, înțelegeri în conformitate cu dispozițiunile ziselor legi;

Considerând că înțelegerile la cari art. 65 se referă nu pot fi decât convențiunile prin cari se modifică contractele inițiale cu Creditul Ipotecar în măsura în care legile din 1932 și 1933 au permis astfel de modificări, iar nu convențiuni prin cari pe temeiul de concesiuni reciproce, s'au putut modifica pe cale de tranzacție primele contracte, deoarece aceste din urmă contracte fiind determinate în condițiunile lor de legea organică și de Statutele Creditului, modificarea clauzelor ce ele cuprind nu era lăsată la libera voință a părților, ci supusă prevederilor legii și în măsura în care ele o permiteau;

Considerând că, legea din 1933 nu a acordat debitorilor Creditului Ipotecar Tranzitoriu decât o prelungire de termen și o reducere de dobândă, de care și recurentul recunoaște că a beneficiat pe temeiul actului adițional din 1933, astfel că, acest act constituie o înțelegere în sensul art. 65, independent dacă prin el s'au mai modificat sau nu și alte clauze, cum constată tribunalul și independent de faptul că recurentul n'a avut libertate deplină de a le putea modifica;

Considerând că, chiar în ipoteza susținută de recurent că dispozițiunile art. 65 se completează cu cele din art. 74, încă înțelegerea din actul adițional trebuie considerată ca operantă, întru cât aliniatul final din art. 74 declară valabile chiar numai ofertele făcute de debitori, dacă au fost acceptate de creditori, deci le validează chiar dacă lipsește actul constatator al înțelegerii, cu singura condiție ca oferta debitoru-

lui să fi fost făcută în alte cazuri decât cele din art. 5, 6 și 9 din legea din 1933, or cazul recurentului este reglementat de art. 12 din legea din 1933, nu de textele sus arătate;

Că această apărare a recurentului apare cu atât mai neîntemeiată, cu cât actul intervenit între părți a fost privit de instanța de fond în interpretarea sa suverană, ca o înțelegere în sensul primei părți a textului art. 74 din lege, iar nu ca o ofertă de care se ocupă aliniatul final al aceluiași articol;

Că, astfel fiind motivul I de casare devine nefondat iar discutarea motivelor III și VI este inutilă, actul adițional ridicând pentru recurent beneficiul asanării după legea din 1934, chiar și în cazul când nu cuprinde clauzele ce se susține că greșit au fost stabilite de tribunal.

Considerând că, legile de asanare modificând convențiunile părților și acordând debitorilor beneficii care să le dea posibilitatea de a-și achita datoriile contractate, deci modificând legea părților, debitorii nu pot avea în această privință decât drepturile pe care legea le acordă în mod expres și în măsura în care legea o hotărăște;

Că, legiuitorul din 1934, ridicând, pentru debitorii Creditului Ipotecar dreptul la o nouă asanare în cazul când au beneficiat de asanarea acordată prin art. 12 lit. I din legea din Aprilie 1933, sau când au refuzat-o, recurentul nu poate pretinde să i se recunoască drepturi în afară de prevederile legii și ca atare motivul II de casare devine nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 10 Aprilie 1935

Președinția d-lui CONST. GH. RĂIESCU prezident

Ion Pelea cu Alexandrina Pelea

Decizia nr. 621 Dosar nr. 5753/934

Divorț. Obligațiunea soților de a alimenta, întreține și educa copiii. Obligațiune solidară. Art. 185 din codul civil.

Obligațiunea prescrisă de art. 185 din codul civil de a alimenta, întreține și educa copii este comună soților și presupune în mod firesc că ambii soți, și mama și tatăl, dispun fiecare de mijloace suficiente pentru a contribui la satisfacerea unei asemenea trebuințe. Această obligațiune are un caracter indivizibil, în sensul că datoria de alimente, întreținere și educație trebuie prestată întreagă scopului beneficiar, de unde rezultă că oricare din părinți este ținut să-o îndeplinească în totalitate în cazul când celălalt părinte nu se găsește în măsură, din lipsă de resurse personale, să participe la sarcinile pe care i le impune legea.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ion Pelea în contra deciziei cu nr. 144 din 1934 a Curții de Apel Craiova s. II-a.

Asupra motivelor de casare :

1) Violare de lege, pentru că s'a violat art. 185 din codul civil, care prevede că ambii părinți sunt obligați să întrețină copilul născut din căsătorie, or prin suma acordată reclamantei de 900 (nouă sute) lei, pe lună, reese clar că nu-

mai în sarcina mea a fost lăsată întreținerea ei, copila având numai vârsta de 6 ani.

2) Eroare de fapt, întru cât Curtea de Apel nu a ținut seamă de faptul că și reclamanta posedă avere și este și croitoreasă, exercitând această profesiune în Băilești-Dolj, după urma căreia are un venit apreciabil.

3) Denaturare de acte, întru cât nu s'a ținut seamă de către Curtea de Apel că mi s'a reținut din salariu în timpul când eram militar activ și i s'a înmănat reclamantei de către Regimentul 21 Artilerie și 57 Infanterie, suma de lei aproximativ 65.000 lei.

Având în vedere că reclamanta Alexandrina I. Pelea intentând acțiune împotriva soțului ei Ion G. Pelea militar pensionar, tribunalul a admis în parte această acțiune și a obligat pe părți să-i plătească câte 25 lei pe fiecare zi pentru întreținerea sa și a copilei rezultată din căsătorie, până la soluționarea definitivă a procesului de divorț dintre dânsii, iar Curtea de Apel a majorat această pensiuine la suma de 30 lei pe zi prin deciziunea cu nr. 144 din 1934 atacată de părți cu recursul de față;

Că recurentul pretinde astăzi că deciziunea Curții este dată cu violare de lege, eroare de fapt și denaturare fiindcă i se atribuie numai lui sarcina întreținerii copilei și nu se ține seamă de împrejurarea că reclamanta posedă avere și venituri și că a mai primit dela el o sumă de 65.000 lei, reținută din soldă pe timpul când era în activitate;

Considerând că susținerile de mai sus sunt neîntemeiate; că dacă art. 185 din codul civil prescrie că obligațiunea de a alimenta, întreține și educa copiii este comună soților, aceasta presupune în mod firesc că atât tatăl cât și mama dispun fiecare de suficiente mijloace pentru a contribui la satisfacerea unor asemenea trebuințe; că obligațiunea prevăzută de art. 185 având un caracter indivizibil, în sensul că datoria de alimentare, întreținere și educație trebuie prestată întregă scopului beneficiar, rezultă de aici că oricare din părinți este ținut să o îndeplinească în totalitate în cazul când celălalt părinte nu se găsește în măsură, din lipsă de resurse personale, să participe la sarcinile pe cari i le impune legea;

Considerând că tocmai aceasta este situațiunea din specie, deoarece din sentința tribunalului, ale cărei motive de fapt și de drept au fost adoptate de Curte, rezultă că reclamanta Alexandrina I. Pelea, deși croitoreasă, nu exercită această profesiune, iar, din alt punct de vedere averea pe care o are (4 hectare de pământ) nu îi produce venituri, parte din această avere fiind chiar arendată de recurent în calitate sa de soț total;

Că, în ce privește chestiunea din urmă, pe lângă că nu a fost ridicată la fond, dar ea rămâne și fără interes întru cât faptul că înainte reclamanta a mai primit ajutoare din partea soțului nu-l poate dispensa pe acesta de obligațiunea pe care o are de a subveni și mai departe la nevoile familiei sale atunci când se dovedește, după cum s'a arătat, că soția este lipsită de orice venituri cari să-i asigure întreținerea sa și a copilei, iar soțul dispune, în afară de pensiuinea militară, și de veniturile averii dotale;

Că, dar, pentru considerațiunile de mai sus, recursul urmează a se respinge ca nefondat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența dela 3 Iulie 1935

Președenția d-lui CONST. GH. RĂTESCU, Președinte

Nicolae Petrescu en Iuliana Iiiescu și a.
Deciziunea civilă nr. 972 Dosar nr. 796/935

Legea conversiunii. Comerciant rural. Proprietar și de moară țărănească. Probă cu martori. Omisiune de a se pronunța asupra cererii. Art. 69, art. 1 alin. B, alin. A. lit. c. din legea pentru reglementarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

Art. 69 din legea asanării datoriilor din 7 Aprilie 1934, după ce prin alineatul litera b dispune că se exceptează dela beneficiul acestei legi datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din acte, mai departe, prevede că această dispozițiune nu se aplică proprietarilor de bunuri prevăzute la art. 1 alin. A. lit. c care exercită un comerț într-o comună rurală sau care sunt meseriași, proprietari de mori țărănești, dacă îndeplinesc una din condițiunile prevăzute la art. 1 alin. B.

Debitorul cerând instanței de fond ca în caz când actele invocate nu-i erau suficiente să i se admită proba cu martori pentru a dovedi că era proprietar de moară țărănească, și aceasta omițând a lua în cercetare această probă mărginindu-se a motiva că debitorul nu face cu nimic dovada că îndeplinește condițiunile legale, a comis o omisiune esențială, și-o violare a textelor citate.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Nicolae Petrescu împotriva ordonanței de adjudecare cu nr. 19.575 din 1934 a Tribunalului Ilfov s. Notariat:

Văzând motivul IV de casare astfel formulat :

Violarea art. 1 alin. B lit. a din legea pentru asanarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934; greșită interpretare; exces de putere; nemotivare; omisiune esențială; violarea art. 69 alin. b din legea asanării.

Tot în ședința dela 30 Aprilie 1934, subsemnatul am arătat că mă găsesc în cadrul dispozițiunilor art. 1 alin. A combinat cu dispozițiunile art. 69 alin. b din legea asanării datoriilor și deci beneficiaz de toate dispozițiunile cap. I din lege inclusiv art. 68, cu alte cuvinte că sunt debitor agricol și că deci, potrivit art. 68, nu mai pot fi urmărit, toate actele de urmărire fiind declarate desființate pe ziua promulgării legii. Am dovedit în adevăr că sunt cetățean român, că sunt proprietar de bunuri rurale sub 10 ha., și că am o moară țărănească ce macină cu oium situată în comuna Chiajna jud. Ilfov, că am făcut declarația de asanare prevăzută de art. 8, sau că sunt în termen de a face această declarație și că am o datorie anterioară datei de 18 Decembrie 1931, proprietatea mea fiind și ea anterioară acestei date. Toate acestea mi-au fost recunoscute necontestat de partea potrivnică.

Am solicitat în subsidiar, dacă partea ar contesta sau dacă tribunalul ar găsi proba insuficientă, să dovedesc cu martori că îndeplinesc și condițiunea prevăzută de art. 1 alin. B lit. a din legea asanării datoriilor, adică să fac dovada cu martori că fiul meu locuiește în mod permanent, cu mult înainte de 18 Decembrie 1931, într-o comună rurală și anume în comuna Chiajna-Ilfov, unde am terenul agricol și unde am moara. Această dovadă era perfect admisibilă și concludentă

pentru că ea nu este oprită de lege ci din contră este recomandată și de altă parte tindea la dovedirea unui fapt.

Onoratul tribunal respinge incidentul pe considerațiunea că nu fac cu nimic dovada că intră în prevederile legii. Prin această a sa hotărîre tribunalul violează art. 1 și art. 69 alin. b din legea pentru asanarea datoriilor agricole și urbane și interpretează greșit aceste texte de lege, comițând și un exces de putere și o omisiune esențială în sensul că nu se pronunță asupra probei cu martori pe care am solicitat-o, probă care dacă ar fi fost admisă, alta ar fi fost soluțiunea procesului. Asemeni tribunalul în hotărîrea sa comite un exces de putere în sensul că deși am solicitat dovezi, totuși arată că nu fac cu nimic dovada și nici nu motivează care este dovada pe care ar fi trebuit să o fac și pe care nu am făcut-o.

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului din care rezultă că, scoțându-se în vânzare prin licitație publică imobilul din București Str. Filaret nr. 69 averea debitorului Nicolae Petrescu la cererea creditorilor săi Sefira Bărsănercu și Sterie Becu, în despăgubirea sumei de 750.000 lei, procente și 30.000 lei onorar de avocat, Tribunalul Ilfov s. Notariat, după mai multe termene, a dispus adjudecarea definitivă a zisului imobil asupra numiților creditori urmăritori:

Că, aceștia nedepunând prețul adjudecării și tribunalul procedând la scoaterea din nou în vânzare a imobilului urmărit, în contul falsilor adjudecatari, după mai multe amânări, la termenul de 30 Aprilie 1934, debitorul prin avocatul său a cerut a se constata că el urmează a beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor urbane și rurale din 7 Aprilie 1934, pe motivul că, deși comerciant, totuși beneficiază de dispozițiunile acestei legi, întru cât îndeplinește una din condițiunile prevăzute la art. 1 alin. B astfel cum prevede art. 69 din lege, — și anume că e cetățean român, cum dovedește cu certificat depus la dosar, are sub 10 ha. pământ, lucru ce ar fi fost recunoscut de partea adversă, că are o moară țărănească care macină cu oium și că unul din membrii familiei sale locuiește în comuna unde este moara, — fapt pentru care a solicitat a i se încuviința proba cu martori spre a le dovedi;

Că, tribunalul însă a respins obiecțiunea debitorului recurent că urmează a beneficia de dispozițiunile legii din 7 Aprilie 1934, cum și probatoriul cerut în scopul tocmai de a dovedi această alegațiune, mărginindu-se în a arăta numai, că debitorul nu face cu nimic dovada că ar îndeplini vreuna din condițiunile art. 1 lit. B din menționata lege;

Că, continuându-se vânzarea, după mai multe termene, imobilul urmărit a fost adjudecat definitiv asupra creditoarei Iuliana Gr. Iliescu, căreia la cerere și după depunerea prețului și a taxelor respective i s'a eliberat ordonanța de adjudecare cu nr. 19.575 din 24 Noemvrie 1934;

Având în vedere că această ordonanță de adjudecare a fost atacată de debitorul expropriat Nicolae Petrescu, cu recursul de față, susținând prin motivul de casare reprodus mai sus, că tribunalul respingându-i cererea sa de a se constata că urmează a beneficia de dispozițiunile legii de asanare precum și proba cu martori solicitată în subsidiar pentru a dovedi, — în cazul când partea ar constata sau tribunalul ar găsi proba făcută insuficient, — că îndeplinește condițiunile cerute de art. 1 alin. B lit. a din legea asanării, a comis o violare a acestor texte cum și a art. 69 din

lege și o greșită a lor interpretare, nemotivare cum și o omisiune esențială;

Considerând că, în adevăr, art. 69 din legea asanării datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, după ce prin alin. lit. b dispune că se exceptează dela beneficiul capitolului I și II al legii, datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut, — mai departe, în același abreviat prevede că această dispozițiune nu se aplică proprietarilor de bunuri prevăzute la art. 1 alin. A lit. c, care exercită un comerț într-o comună rurală, sau care sunt mici meseriași în comune rurale, sau proprietari de morți țărănești care macină ou oium, dacă îndeplinesc una din condițiunile prevăzute la art. 1 alin. B;

Având în vedere că, în speță, după cum s'a arătat mai sus, ceea ce debitorul recurent cerea, era tocmai să se constate că intră în excepțiunea arătată de menționatul text de lege și că în cazul când probele făcute nu erau suficiente, să i se admită proba cu martori, în vederea deci a acelorași susțineri și anume că era proprietar de moară țărănească care macină cu oium și că îndeplinea și una din condițiunile prevăzute la art. 1 alin. B, anume că unul din membrii familiei sale locuiește în comuna unde este moara, probă care deci, față cu dispozițiunile legii, era admisibilă;

Că instanța de fond însă, omițând a lua în cercetare cererile invocate și mărginindu-se a motiva numai că, față de dispozițiunile art. 1 alin. B din legea din 7 Aprilie 1934, debitorul nu face cu nimic dovada că ar îndeplini vreuna din condițiunile textului menționat, cu drept cuvânt a comis o omisiune care este astfel esențială, precum și o nemotivare și violare a textelor arătate, astfel că, din acest punct de vedere motivul de casare urmează a se privi ca fondat;

Că deci, fără a mai fi necesar a se lua în cercetare celelalte motive de casare recursul urmează a se admite, a se casa ordonanța de adjudecare dată în cauză, afacerea urmând a fi trimisă aceleiași instanțe spre a proceda la noua vânzare, potrivit art. 563 pr. civilă;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 2 Iulie 1935

Prezidenția d-lui D. G. LUPU, prezident

Nicolae Scorțeanu cu Primăria Municipiului București Sect. III

Decizia nr. 1272 Dosar nr. 1247/934

Autorizațiune de a construi. Refuzul primăriei de a o elibera. Impăcarea părților. Hotărîre. Menționarea în considerente că s'a luat act de declarațiunea părților. Respingerea acțiunei ca nefondată prin dispozitiv. Art. 260 pr. civ.

Potrivit art. 260 pr. civ. părțile sunt în drept să ceară judecării ca în dispozitivul hotărîrii care constată închiderea dosarului și stingerea procesului, să se treacă cuprinsul învoelei.

Prin urmare, când instanța de fond, deși prin considerentele hotărîrii ia act de declarațiunea părților ce s-au împăcat, totuși prin dispozitiv respinge acțiunea ca nefondată, comite un exces de putere și o violare a art. 260 pr. civ.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Nicolae Scorțeanu contra deciziei nr. 204 din 1930 a Curții de Apel București s. III-a în proces cu Primăria Municipiului București Sect. III :

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că recurentul a chemat în judecată pe intimată spre a fi obligată să-i elibereze autorizațiunea de construcțiune în Str. 11 Iunie nr. 13 și 15, cerută prin petițiunea înreg. la nr. 023072 din 4 Octombrie 1927, căreia, în mod ilegal, Primăria nu i-a dat nicio urmare;

Că luându-se în cercetare această acțiune, primăria prin reprezentantul său, a declarat, constată instanța de fond, că i se eliberează reclamantului autorizațiunea cerută și că în același timp i se mai cedează și terenul alăturat rezultat din aliniere, cerând să se ia act de această declarațiune;

Că reclamantul la rândul său a declarat că primește oferta ce i s'a făcut de primărie, ne mai având în contra sa nicio pretențiune;

Că, instanța de fond, luând act de aceste declarațiuni, a respins acțiunea ca nefondată.

Având în vedere că în contra acestei deciziuni N. Scorțeanu a introdus recurs pentru următoarele motive de casare :

Violarea art. 260 pr. civ. Exces de putere.

Curtea de Apel a violat art. 260 pr. civ., deoarece părțile au declarat în ședință că înțeleg să se împace, solicitând Curții să ia act de această declarație, consemnată în procesul-verbal nr. 2623 al deciziei atacate — bun înțeles condițional :

Primăria recunoscând dreptatea acțiunii d-lui Scorțeanu și dându-i autorizația de construcție cerută, iar d-l Scorțeanu acceptând cu această condiție, oferta.

Or, Curtea de apel, în loc să se mărginească să ia act de împăcarea părților în aceste condiții și să stingă cauza, adică să dea o hotărîre de expedient — respinge acțiunea ca nefondată — când o atare cerere nu a fost formulată de niciuna din părți nu se găsește consemnată în niciunul din jurnalele Curții, ci pur și simplu în dispozitivul deciziei atacate.

Curtea de Apel a comis deci un exces de putere, dispunând mai mult decât i s'a cerut (*ultra petita*).

Cer: 1) a se admite casarea deciziei eronate a Curții de Apel; 2) a admite fondul — anulând ca ilegal actul primăriei; 3) și a statua asupra despăgubirilor conform art. 12 și 14 din legea contenciosului administrativ — care dă acest drept Onoratei Curți de Casație. Sau, în subsidiar, dacă Inalta Curte crede că nu poate statua asupra contumului despăgubirilor — să fie trimis la instanțele de drept comun, pentru a se evalua și dovedi pagubele ce am suferit — și a da cuvenitul exemplului acelor capi de administrație — care comit atâtea acte ilegale și abuzive — din cauza cărora Statul este nevoit să plătească zeci de milioane zilnic, despăgubiri — iar cetățenii nu mai au nicio încredere, nici în dreptatea și legalitatea legilor noastre nici în autoritatea cinstită a Statului.

Având în vedere că prin motivul de casare recurentul se plînge de violarea art. 260 pr. civ. și exces de putere săvârșită de instanța de fond prin aceea că, deși în considerente a luat act de declarațiunea părților că s'au împăcat, totuși prin dispozitiv i-a respins acțiunea ca nefondată;

Considerând că, potrivit art. 260 pr. civ., părțile sunt în drept să ceară judecării ca în dispozitivul hotărîrei care constată închiderea dosarului și stingerea procesului, să se treacă cuprinsul învoelii lor;

Că astfel fiind și întru cât în speță este constant că Primăria Municipiului București Sectorul III, prin reprezentantul său, a declarat că comisiunea tehnică a dat aviz favorabil de aprobare a cererei reclamantului, cerând să se ia act de această declarațiune, iar reclamantul la rândul său a declarat că primește oferta ce i se face de primărie și a cerut de asemenea să se ia act, urmează că instanța de fond, numai cu violarea art. 260 pr. civ. și cu exces de putere, a respins acțiunea ca nefondată;

Că deci motivul de casare fiind fondat, recursul urmează a fi admis și decizia nr. 204 din 1930 a Curții de Apel București s. III-a, casată.

În fond și pentru aceleași considerațiuni expuse mai sus, urmează a se lua act de declarațiunea părților, și a se obliga primăria să elibereze reclamantului autorizațiunea cerută.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, ca sează, iar în fond, ia act de declarațiunea Primăriei, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 5 Iulie 1935

Prezidenția d lui C CRĂCIUNESCU, consilier

Ministerul de Finanțe cu Amalia Eigerman și a.

Decizia nr. 1306 Dosar nr. 79/935

Pensiune. Sistarea ei. Act de gestiune. Reclamarea ei pe calea dreptului comun. Admisibilitate. Rațiune. Art. 1, 4 și 6 din legea contenciosului administrativ.

Funcționar la Banca Țării Bucovina etatizată. Reclamarea pensiunii dela Stat fără ca să i se fi recunoscut și stabilit dreptul de către Casa Generală de Pensiuni. Inadmisibilitate. Garantarea plății pensiunilor de către Stat. În ce condițiuni se face. Art. 54 din legea generală de pensiuni.

1. — Prin legea contenciosului administrativ din 1925 nu s'a desființat dreptul existent și mai înainte pentru partea vătămată de a cere și pe calea dreptului comun, instanțelor ordinare, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin actul de autoritate abuziv, — drept pentru valorificarea căruia nu este necesară constatarea prealabilă de către instanțele de contencios a ilegalității actului, atâta timp cât nu se cere și anularea lui, spre a se justifica astfel competența prealabilă și exclusivă a instanței de contencios.

Prin urmare, când instanța de fond își însușește competența de a judeca o acțiune în despăgubire isvorând dintr'un asemenea act, fără ca în prealabil să se fi anulat actul, nu violează legea contenciosului.

2. — Potrivit art. 54 din legea pensiunilor din 1925, pensiunile sunt garantate de Stat, care se obligă a căsa, sub forma de subvențiuni extraordinare anuale Casei Generale de Pensiuni, valoarea rezervei materiale, corespunzătoare drepturilor de pensiuni închise sau în formație.

De aci rezultă că fidejusiunea legală prevăzută în sarcina Statului, respectiv a Ministerului de Finanțe, în ce privește pensiunile, operează numai sub condițiunea ca cuantumul pensiunii să fi fost recunoscut și stabilit în prealabil, printr'un titlu legal de către Casa Generală de Pensiuni. Deci mai înainte de a se fi obținut de către pensionar titlul definitiv, Statul, prin Ministerul de Finanțe, nu poate fi ținut responsabil a plăți, ca girant, pensiunea pretinsă.

Prin urmare, când dreptul de pensiuine reclamat nu este recunoscut și stabilit prin niciun titlu legal, ci numai printr'un titlu emanând dela Ministerul Agriculturii, care urma să verse suma aferentă fondului de pensiuini al Băncii regionale Cernăuți, — Ministerul de Finanțe este exonerat de obligațiunea de garanțare.

S'a ascultat recurentul prin d-na avocat Ghelmegeanu, Amalia Eigerman prin d-l avocat M. Cuing, Ministerul de Agricultură prin d-l avocat Gorski, iar Casa Generală de Pensiuini prin d-l avocat C. Stoicescu.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Ministerul de Finanțe împotriva deciziei Curții de Apel Cernăuți s. II-a cu nr. 263 din 3 Octomvrie 1934, în proces cu Sigismund Eigerman, decedat în cursul procesului și reprezentat prin succesoarea sa Amalia Eigerman.

Având în vedere că din această decizie rezultă că Sigismund Eigerman, fost funcționar la Banca Țării Bucovina, care ulterior a fost etatizată de Statul Român sub denumirea de Banca Regională Cernăuți, fiind pensionat de Statul Român, a cerut printr'o acțiune de drept comun, dela Ministerul de Finanțe, Ministerul de Agricultură și Domenii și Casa Generală de Pensiuini, plata sumei de 333.610 lei, ce reprezintă pensiuinea sa cu începere dela 1 Iunie 1929, ce i-a fost sistată; că Tribunalul Cernăuți a admis acțiunea obligând pe părți să plătească, în mod solidar, suma arătată, iar Curtea de Apel Cernăuți s. II-a prin decizia atacată, respingând apelurile părților, a confirmat în totul hotărîrea primei instanțe;

Pentru a da această soluțiune, Curtea de Apel a respins mai întâi incidentul de incompetență ridicat de părți, pe considerațiunea că acțiunea, având drept obiect plata unei pensiuini sistate de către autoritate, poate fi valorificată pe calea dreptului comun, din moment ce nu s'a cerut anularea actului, care de altfel este un act de gestiune iar nu un act administrativ de autoritate și deci nesusceptibil de acțiune în contencios administrativ; că trecând apoi la cercetarea fondului acțiunii, Curtea de Apel constată în fapt că prin decretul-lege din 27 Septemvrie 1919, Banca Țării Bucovina, la care reclamantul a servit ca funcționar, a fost etatizată și reorganizată în vederea reformei agrare, pusă sub ordinele Ministerului de Agricultură și Domenii și afiliată Casei Centrale a Cooperăției și Improprietăririi sub denumirea de Banca Regională Cernăuți; că reclamantul, posterior acestei etatizări, prin decretul-lege nr. 170 din 16 Noemvrie 1919, a fost numit director cl. I-a la Banca Regională Cernăuți și a rămas în funcțiune până la 19 Aprilie 1922, când a fost pus în retragere pentru limită de vârstă prin decret pe baza raportului Ministerului de Agricultură, Casa Centrală a Cooperăției, cu nr. 18 din 1922, iar prin decretul nr. 5742 din 19 Mai 1922, i s'a aprobat stabilirea drepturilor la pensiuine, fixându-i se prin ordinul Băncii Regionale nr. 286 din 1922, o pensiuine lunară de 1700 lei, ce i s'a servit cu toate majorările de către numita bancă până la 1 Iunie 1929, când a fost sistată; că, potrivit decretului-lege din 27 Septemvrie 1919, funcționarii Băncii Regionale au calitatea de funcționari publici, sunt inamovibili și sunt supuși normelor cari există pentru funcționarii de categoria aceasta, iar, potrivit art. 7 din legea dela 3 August 1931, toate actele și deciziunile autorităților ro-

mâne, date înainte de promulgarea noei legi a pensiuinilor din 1925 și constatatoare de drepturi de pensiuini au puterea și efectul hotărîrilor judecătorești definitive și întru cât reclamantul are calitatea de funcționar public și a fost pensionat în mod definitiv de către autoritățile române, acestea — respectiv părți — conform art. 54 din legea generală de pensiuini, rămân obligați în mod solidar a-i plăti pensiuinea reclamată, al cărui quantum nu a fost contestat;

Văzând motivul I de recurs astfel formulat :

Violarea art. 1 și 4 din legea pentru contenciosul administrativ. Incompetență și exces de putere.

Am susținut înaintea onoratei instanțe de fond că atât tribunalul cât și Curtea de Apel nu puteau judeca, ca instanță de drept comun, acțiunea intimatului prin care cerea condamnarea Casei Generale și a Statului la plata unei pensiuini, o asemenea acțiune fiind de competența instanței de contencios administrativ. Această susținere o întemeiam pe considerațiunea că refuzul Casei Generale de Pensiuini, de a plăti pensiuinea intimatului, constituie un act administrativ de autoritate ale cărui efecte nu pot a fi anulate decât pe calea unei acțiuni de contencios administrativ, iar nu pe calea unei acțiuni de drept comun.

Onorata Curte de Apel înlătură însă obiecțiunea noastră argumentând că refuzul Casei de Pensiuini de a plăti o pensiuine constituie un act administrativ de gestiune, iar nu de autoritate, și că, în orice caz, se poate reclama pe calea dreptului comun această pensiuine din moment ce nu se cere anularea actului.

Judecând astfel Onorata Curte de Apel a violat art. 1 și 4 din legea pentru contenciosul administrativ, a comis un exces de putere și fără a fi competentă, deoarece, pe de o parte, refuzul de a plăti o pensiuine provenind din partea unei instituțiuni de stat, care s'a comportat ca autoritate de drept public, este un act administrativ de autoritate, iar, pe de altă parte, obligațiunea judecătorească de plata pensiuinei constituie o anulare implicită a actului administrativ de autoritate prin care s'a refuzat plata acestei pensiuini.

Având în vedere că prin acest motiv recurentul pretinde că Curtea de Apel, însușindu-și competența de a judeca acțiunea introductivă de instanță pe calea dreptului comun, ar fi violat art. 1 și 4 din legea contenciosului administrativ și a săvârșit un exces de putere, deoarece, pe de o parte, refuzul de a plăti o pensiuine provenind din partea unei instituțiuni de Stat, care s'a comportat ca autoritate de drept public, este un act administrativ de autoritate, iar, pe de altă parte, obligațiunea judecătorească de plata pensiuinei constituie o anulare implicită a actului de autoritate prin care s'a refuzat plata pensiuinei și deci din ambele puncte de vedere acțiunea este susceptibilă de a fi cercetată exclusiv pe calea contenciosului administrativ;

Considerând că scopul principal urmărit de legea contenciosului administrativ, prin care s'a instituit contenciosul de plină jurisdicție, — de anulare și desdăunare — a fost de a se da părții lezate posibilitatea de a obține cât mai grabnic anularea actului ilegal și reintegrarea ei efectivă în drepturile sale, — acest fapt fiind de esența procedurii speciale a contenciosului și fiind de cele mai multe ori mai profitabil decât atribuirea daunelor compensatorii, iar, în ce privește competența atribuită instanței de contencios, de a se pronunța și asupra acestor daune, ea a fost edictată

numai în mod accesoriu spre a se da părții lezate posibilitatea de a le obține și pe calea procedurii rapide a contenciosului în mod mai ușor decât pe calea dreptului comun;

Că însă din aceste dispozițiuni nu rezultă că pentru acordarea daunelor cauzate prin asemenea acte s'ar fi înființat prin noua lege a contenciosului o competență exclusivă numai a instanței de contencios chemată să pronunțe anularea actului ilegal; de asemenea de nicăieri nu rezultă că partea vătămată prin astfel de acte n'ar avea dreptul să-și valorifice pretențiunile de daune și înaintea instanțelor ordinare, în afară de dreptul prevăzut de art. 6 din legea contenciosului de a cere și instanței de contencios pe lângă anularea actului și daune;

Considerând că scopul urmărit de legiuitor prin edictarea art. 6 menționat a fost și acela de a pune la dispoziția părții vătămate, pe lângă acțiunea în daune conform dreptului comun — acțiune pe care legiuitorul din 1925 nu a desființat-o — și un mijloc de protecție în plus mai eficace în contra actelor abuzive ale autorității;

Că — în lipsa unor dispozițiuni exprese contrarii — nu este nicio rațiune de a se refuza aceluși vătămat, prin asemenea acte, calea dreptului comun pentru obținerea daunelor, atunci când fără a cere, conform legii contenciosului, anularea actului și daune, el înțelege să se prevaleze de calea dreptului comun spre a cere instanțelor ordinare numai daune pentru faptul generator al prejudiciului nu și anularea actului;

Că din toate acestea rezultă că prin legea contenciosului din 1925 nu s'a desființat dreptul existent și mai înainte pentru partea lezată de a cere și pe calea dreptului comun, instanțelor ordinare, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin actul de autoritate abuziv, — drept pentru valorificarea căruia nu este necesară constatarea prealabilă de către instanțele de contencios a ilegalității actului, atâta timp cât nu se cere și anularea lui, spre a se justifica astfel competența prealabilă și exclusivă a instanței de contencios;

Că, așa fiind, cu drept cuvânt Curtea de Apel, însușindu-și competența de a judeca acțiunea din speță, a hotărât că instanțele de drept comun au și sub regimul actualei legi a contenciosului administrativ, competența de a constata — cu ocaziunea unei acțiuni în despăgubire dedusă înaintea lor — vătămarea adusă cuiva printr'un act abuziv de autoritate și a accorda daune părții lezate;

Că deci motivul I de casare devine nefondat;

Văzând motivul II de casare astfel formulat :

Violarea art. 54 din legea generală de pensii. Exces de putere.

Am susținut înaintea Onoratei Curți de Apel că Statul nu poate fi condamnat la plata pensiei reclamate de intimat deoarece potrivit legii generale de pensii, pensiunile funcționarilor publici se plătesc de către Casa Generală de Pensii, instituție ce are personalitate juridică și patrimoniu distinct de patrimoniul Statului.

Onorata Curte ne respinge obiecțiunea noastră pe considerațiunea că, potrivit art. 54 din legea generală de pensii, Statul garantează plata pensiunilor.

Motivarea aceasta a Onoratei Curții de Apel se bazează însă pe o violare a textului de lege sus menționat deoarece, acest text de lege lămurește în ce sens Statul garantează plata pensiunilor precizând că Statul va vărsa Casei Generale de Pensii sub formă de subvențiuni extraordinare va-

loarea rezervei matematice corespunzătoare drepturilor de pensii lichidate sau în formațiune, așa încât nu se poate concepe o condamnare solidară a Statului la plata unei pensii din moment ce nu s'a dovedit că obligațiunea de a da Casei Pensii subvențiunea prevăzută de art. 54 din legea pensiunilor, nu a fost respectată. În orice caz, garanția prevăzută de acest articol, în ipoteza că ar fi considerată ca o fidejusiune, are, ca atare, un caracter subsidiar în sensul că Statul nu ar putea fi condamnat la contravaloarea unei pensii mai înainte de a se fi obținut un titlu împotriva Casei Generale de Pensii și să se fi dovedit imposibilitatea executării acestui titlu împotriva Casei Generale de Pensii.

Având în vedere că prin motivul II de casare recurentul pretinde că numai prin violarea art. 54 din legea generală de pensii dela 1925 Curtea de Apel a putut decide responsabilitatea sa de a plăti pensiunea intimatului;

Considerând că, în conformitate cu art. 54 din legea generală de pensii dela 1925, pensiunile sunt garantate de Stat, care se obligă a vărsa, sub formă de subvențiuni extraordinare anuale, Casei Generale de Pensii, valoarea rezervei matematice corespunzătoare drepturilor de pensii lichide sau în formație;

Că de aici rezultă că fidejusiunea legală prevăzută în sarcina Statului — respectiv a Ministerului de Finanțe — în ce privește pensiunile, operează numai sub condițiunea ca quantumul ei să fi fost recunoscut și stabilit în prealabil printr'un titlu legal de către Casa Generală de Pensii; că deci mai înainte de a se fi obținut de către pensionar un titlu definitiv și executoriu de pensie, în condițiunile legii de pensii, dela Casa Generală de Pensii, Statul, prin Ministerul de Finanțe, nu poate fi ținut responsabil a plăti ca garant o pensie pretinsă;

Că astfel fiind și întru cât în speță este necontestat că dreptul de pensie al reclamantului intimat, în calitate de fost funcționar al Băncii Regionale Cernăuți, nu a fost recunoscut și stabilit prin niciun titlu legal de către și în contra Casei Generale de Pensii — ci numai printr'un titlu emanând dela Ministerul de Agricultură urmând a se plăti la Casa fondului de pensie dela Banca Regională Cernăuți — în asemenea împrejurări, Ministerul de Finanțe este exonerat de obligațiunea de garantare, întru cât în speță nu este dată situația de drept, arătată prin art. 54 citat și deci Curtea de Apel, considerându-l responsabil și obligându-l a o plăti, prin aceasta a violat numitul text, așa încât motivul II devine fondat iar recursul urmează a se admite, casându-se deciziunea atacată;

În fond, față de principiile sus expuse și faptele constante, urmează a se respinge acțiunea reclamantului în contra Ministerului de Finanțe, care nu are nicio obligațiune a-i plăti pensiunea cerută;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, cassează, iar în fond respinge acțiunea lui Sigismund Eigerman în contra Ministerului de Finanțe.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a
Audiența dela 24 Septembrie 1935

Președenția d-lui L. ȘTEFĂNESCU, consilier
Ștefan Florescu cu Ștefan Mihăilescu
Decizia nr. 1480. Dosar nr. 665/935

Controlul averilor. Funcționar care a obținut dela Stat cu aprobări nouă locuri de casă și cultură pe prețuri mici. Vânzarea a patru din ele pe adevărata

valoare. Avere nejustificată legal. Competința Comisiunii speciale pentru controlul averilor de a se pronunța asupra legalității dobândirii acestor terenuri. Art. 5 alin. a și art. 8 alin. 2 din legea pentru controlul averilor.

Potrivit art. 5 alin. a din legea pentru controlul averilor, se consideră ca dobândită în mod ilicit și în prejudiciul Statului orice avere a cărei sporire sau formațiune nu se justifică cu mijloace bănești normale și licite ale celui supus cercetării.

Conform art. 8 alin. 2 din aceeași lege, Comisiunea specială instituită de lege pentru controlul averilor este datoare să continue cercetările contradictorii cu părțile până la complectă stabilire a realității și să se pronunțe asupra legalității dobândirii averii celui denunțat.

S'au ascultat recurentul personal, intimatul St. Mihăilescu prin d-l avocat Miculescu, Ministerul de Finanțe prin d-l avocat Traian Ionescu și Ministerul de Domenii prin procurator.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ștefan Florescu contra ordonanței de clasare nr. 7 din 1934 a Comisiunii speciale pentru controlul averilor depe lângă Curtea de Apel din București în cauză cu Ștefan Mihăilescu și alții :

Având în vedere că prin ordonanța supusă recursului Comisiunea specială de control al averilor depe lângă Curtea de Apel București a decis că nu există caz de urmărire contra lui Ștefan Mihăilescu fost director general în Ministerul Domeniilor, secretar general al Ministerului de Finanțe și actualmente Consilier la Inalta Curte de Conturi;

Având în vedere că pentru a da această soluțiune Comisiunea a constatat că, după declarațiunea denunțatului, acesta posedă o avere totală de 3.000.000 lei, iar pe baza actelor eliberate de autoritățile pe lângă care a funcționat, a justificat că veniturile sale totale între anii 1924—1932 însumează 5.610.927 lei, adică aproape îndoitul averii actuale; căci suma de 2.400.000 lei indicată de denunțat ca cheltuită pentru el și familia sa în acest interval de timp este plausibilă și în consecință averea posedată apare justificată;

Că, argumentează mai departe Comisiunea, dacă s'ă dovedit că în timpul când denunțatul a funcționat la Ministerul Domeniilor a fost împroprietărit în diverse locuri nu cu unul ci cu nouă locuri de casă și cultură pentru care a plătit suma totală de 4320 lei, iar apoi a vândut patru din aceste terenuri obținând pentru ele suma de 520.000 lei, el se pune astăzi cu succes la adăpostul aprobărilor date de minister, aprobări legale, adaugă Comisiunea, până la proba contrarie, probă care nu s'ar putea face decât printr'o anchetă administrativă ce iese din sfera sa de competență;

Având în vedere că în contra acestei ordonanțe denunțatorul Ștefan Florescu a introdus recurs pentru 5 motive de casare, desvoltând și susținând numai motivul III, iar la celelalte renunțând;

Asupra motivului III de casare astfel formulat :

Greșită interpretare; exces de putere, denaturare de acte; Dat fiind că ordonanța de clasare stabilește că bănuitul a

cerut și obținut în detrimentul Statului nu un singur loc de casă, cum au obținut toți alți funcționari, ci nouă locuri de casă și de cultură din care patru le-a vândut pe adevărata lor valoare venală de lei 520.000, deși Ministerul de Domenii i le vânduse numai pe prețul de 4.320 lei, Comisiunea interpretează greșit legea când stabilește că denunțatul, în ceea ce privește dobândirea acestor bunuri, se pune la adăpost cu succes față de rigorile legii pentru controlul averilor, prin aprobările date față de reprezentanții supremi ai Ministerului de Domenii.

Intr'adevăr însă comisiunea consideră aceste aprobări legale până la dovada contrarie, adică emite un dubiu care răpește toată justificarea considerării drept legale a deciziunilor de vânzare și chiar în acest caz de dubiu proba neincumbând denunțatorului, comisiunea, conform art. 8 alin. 2, trebuia să facă cercetări cari ar fi dus cu siguranță la stabilirea ilegalității deciziilor de vânzare și printr'o greșită interpretare a legii să considere că dovada nelegalității o poate face numai o anchetă administrativă;

De altfel, comisiunea recunoscând implicit abuzul prin care bănuitul a obținut nu un loc ci nouă, cu prețuri derizorii, în detrimentul Statului, numai prin denaturare de acte a putut considera ca legale deciziile ministeriale de vânzare a locurilor.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurentul se plânge de greșita interpretare a art. 8 alin. 2 din legea pentru controlul averilor și exces de putere susținând că din moment ce Comisiunea a constatat că denunțatul a obținut în detrimentul Statului, nu un singur loc, ci nouă locuri de casă și cultură pentru suma de 4320 lei și apoi vânzând patru din aceste terenuri a obținut numai pentru ele 520.000 lei, trebuia să cerceteze și să se pronunțe ea asupra legalității acestor dobândiri de terenuri, această obligațiune intrând în competența sa și nu a autorităților administrative;

Văzând că, după dispozițiunile art. 5 alin. a din legea pentru controlul averilor, se consideră ca dobândită în mod ilicit și în prejudiciul Statului orice avere a cărei sporire sau formațiune nu se justifică cu mijloace bănești normale și licite ale celui supus cercetării;

Considerând că dacă împroprietărirea lui Ștefan Mihăilescu cu nouă locuri de casă și cultură, cât timp a funcționat la Ministerul de Domenii, a fost într'adevăr făcută în contra dispozițiunilor legale, atât banii încasați pentru vânzarea a patru din acele loturi, cât și celelalte cinci loturi ce i-au rămas, ar constitui într'adevăr o avere nejustificată în sensul dispozițiunilor aliniatului a din art. 5 mai sus citat;

Că deci, Comisiunea era datoare, conform dispozițiunilor art. 8 paragraful 2 din lege, să culeagă toate dovezile continuând cercetările contradictorii cu părțile până la complectă stabilire a realității, ceea ce nefăcând, sub pretextul că probele nu s'ar putea face decât printr'o anchetă administrativă, a săvârșit o greșită interpretare a textului de lege menționat și un exces de putere astfel cum este formulat și desvoltat motivul al treilea de casare astfel că acest motiv urmează a se admite casându-se deciziunea Comisiunii Speciale pentru controlul averilor depe lângă Curtea de Apel București nr. 7 din 1934, trimițându-se afacerea din nou acestei comisiuni pentru o nouă cercetare.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul și casază, etc.

NOTA. — Legea pentru controlul averilor, inspirată dintr-o rațiune de adâncă înțelegere a împrejurărilor postbelice, a avut de scop reînțegrarea autorității morale care trebuie să înconjoare exercițiul funcțiunii publice, în toate drepturile ei.

Cascada îmbogățirilor misterioase și nejustificate printr-o muncă efectivă și cinstită care să ofere tuturor elemente concrete de apreciere asupra condițiilor în care s'au realizat a atras în vârtejul ei pe unii funcționari publici, ceea ce a avut de efect creșterea unei atmosfere de suspiciune în legătură cu activitatea acestor funcționari, cu grave repercusiuni asupra instituțiilor înseși.

Prin legea pentru controlul averilor s'a reușit a se redă opiniei publice sentimentul de încredere în cinstea organelor de administrație, însă numai în parte, deoarece mintea omului este destul de ingenioasă pentru a găsi mijloacele necesare eludării legii.

De aceea rezultatele aplicării legii sunt până azi aproape inexistente.

Cinstea nu se creiază prin lege, ea este înăscută. Legea poate cel mult încuraja cinstea.

Statul care permite ca unele persoane să încaseze sub formă de remunerație sume disproporționate cu munca efectivă depusă, pentru ca altora abia să le asigure o existență mizerabilă, oferă un exemplu descurajator celor cinștiți și muncitori, ceea ce nu poate contribui la sporirea ideii de autoritate publică.

Principiul de bază al legii pentru controlul averilor este cuprins în art. 5 alin. a, principiu cuprinzător, de o aplicațiune foarte largă.

Orice avere a cărei proveniență nu se justifică prin mijloace bănești normale, este socotită ca fiind dobândită în mod ilicit. Și prin mijloace bănești licite sau normale se înțeleg resurse bănești perfect justificabile la origina lor; deci și proveniența acestor mijloace trebuie justificată pe bază de dovezi reale, concrete.

Din moment ce un fost funcționar nu dovedește proveniența averii sale în modul arătat mai sus, pentru legiuitor naște prezumția absolută a dobândirii averii prin mijloace nepermise și deci rigorile legii intră în funcțiune.

Cercetând mai profund spiritul și economia legii pentru controlul averilor, și anume principiul ei de bază arătat mai sus, ne-am întrebat, de ce oare legiuitorul s'a oprit cu aplicarea acestui principiu numai la tagma funcționărească și nu a extins aplicarea lui oricărui contribuabil ?

De ce oare numai funcționarul care nu-și justifică formarea averii prin mijloace licite, să fie considerat contravenient la acest principiu de înaltă moralitate socială, iar contribuabilul care fără a fi investit cu exercițiul suveranității Statului, să aibă dreptul să acumuleze averi, fără ca la baza lor să existe o justificare licită ?

Principiul din art. 5 alin. a ar putea fi transplantat în legislația fiscală ordinară, fără a contrazice niciunul din comandamentele fundamentale ale unei legi fiscale.

Din contră, el concordă perfect cu finalitatea legii pentru contribuțiunile directe și cu scopul urmărit prin legea evaziunii fiscale.

Legea contribuțiilor obligă pe oricare cetățean să declare toate veniturile sale, atât acele impozabile, cât și cele neimpuse prin lege sau întâmplătoare.

Oricare avere, de orice natură ar fi ea, nu poate avea altă proveniență decât: munca, succesiunea, donația; cu alte cuvinte banul, bunul mișcător sau nemicător al unei persoane, derivă în mod necesar din una din acele trei surse. A patra sursă de dobândire licită a averii nu există.

Însă atât veniturile realizate de cineva, cât și averea dobândită prin succesiune sau donație sunt impozabile și formarea sau sporirea oricărei averi, trebuie să treacă prin purgatoriul legilor fiscale.

Cu alte cuvinte, ori de câte ori cineva sustrage de sub aplicațiunea legii un câștig realizat în bani sau în natură, sporul înregistrat de averea sa prin acest mijloc este ilicit prin raport cu obligațiunile legale impuse de lege oricărui cetățean.

Legea pentru represiunea evaziunii fiscale din 1929 obligă pe oricare contribuabil, prin art. 14, să declare toate veniturile omise din declarațiunile anuale, pe ultimii 5 ani.

Nu cunoaștem rezultatul aplicării acestei dispozițiuni, dar credem că a fost foarte departe de rezultatul la care s'ar fi ajuns dacă toți evazioniștii ar fi declarat veniturile lor reale din acei 5 ani.

Nu au declarat pentru că erau venituri întâmplătoare, camuflate, mascate, etc., care scapă vigilenței și controlului organelor fiscale.

Credem că art. 14 din legea evaziunii fiscale, combinat cu art. 48 din legea contribuțiilor directe, prin care trebuie declarat orice fel de venit, ar oferi Statului nostru un mijloc comod și practic pentru reintrarea în drepturile lui de care a fost și este sistematic frustat.

Luând ca punct de plecare o dată oarecare, indiscutabilă că averea licit formată sau sporită a oricărui cetățean trebuie să fie cea existentă la acea dată, plus sporul realizat din veniturile declarate anual conform legii până azi din care s'ar scade o cotă corespunzătoare întreținerii familiei.

Dacă azi, la evaluarea averii unui contribuabil, se constată o parte a cărei proveniență nu se justifică cu totalul veniturilor declarate, nici cu titlul de succesiune sau donație, mai există îndoială că acest spor reprezintă venituri nedeclarate conform legii ?

Iată pe X care, la data ce ar fi să se fixeze, nu avea nimic avere sau avea un comerț neînsemnat sau o profesiune puțin rentabilă, azi posedă o importantă avere, fără ca veniturile declarate în decursul anilor să justifice achiziționarea acestei averi. Nu este clar că această avere se datorește veniturilor ocazionale sau neidentificabile, realizate de el între timp ?

Și este Statul în drept să întrebe pe acest cetățean asupra mijloacelor cu care a achiziționat averea ? Da, pentru că Statul este direct interesat în cauză. Din moment ce s'ar stabili că la baza acestei averi există un venit sustras aplicării legii, Statul trebuie să-și încașeze impozitele.

Or, dacă această avere nu a fost moștenită, nici donată, înseamnă că a fost câștigată, căci dacă nici câștigată nu a fost, urmează că provine din furt și atunci intrăm în alt domeniu.

Iată cum, fără a violenta principiile dominante în materie fiscală, fără a face o lege revoluționară sau a călca vreun principiu constituțional, ci bazându-ne pe un principiu fiscal de o evidentă valoare democratică, Statul ar reintra în drepturile sale, iar pe viitor evaziunea fiscală ar fi foarte redusă.

Operațiunea este extrem de ușoară deoarece din confruntarea declarațiilor anuale s'ar stabili cu precizie averea pe care oricine ar trebui s'o aibă azi, justificarea diferenței căzând în sarcina contribuabilului.

Reflecțiunile de mai sus, sugerate de deciziunea Curții de Casație, constituiesc tot atâtea sugestii pe care le supunem meditării specialiștilor noștri în materie financiară.

Ele se inspiră dintr'un sentiment de echitate fiscală, căci nu este echitabil ca acela care, prin natura veniturilor lui, nu le poate ascunde, să suporte rigora legilor fiscale, pentru ca acela care lucrează în umbră să-și creieze averi în văzul organelor fiscale neputincioase, în sistemul de azi, să-i ceară justificarea averii sale.

E. CRISTOFORIANU

Avocat

Ecaterina Colonel Haqué a introdus acțiune în contencios administrativ în contra Casei Generale de Pensii, cerând ca aceasta să-i soluționeze cererea ce i-a adresat prin notificarea nr. 55425 din 1933 a corpului de portărei depe lângă Tribunalul Ilfov și în consecință să-i plătească suma de lei 34.774 reprezentând indemnizația de scumpete la pensiunea sa de văduvă de războiu recăsătorită, pe intervalul 1 Ianuarie—31 Decembrie 1932;

Că, Curtea de Apel București s. IV-a. luând în considerare acțiunea, o respinge ca nefondată, pe considerațiunea că sporul de scumpete cerut de reclamantă a i se plătit a fost sistat, în baza jurnalului consiliului de miniștri cu nr. 1922 din 1931, pe care reclamanta nu l'a atacat ca ilegal prin acțiune, astfel încât numitul jurnal își produce efectele sale, până la anularea lui printr'o deciziune judecătorească;

Văzând motivul de recurs astfel formulat:

Violația art. 1 din legea contenciosului administrativ și a principiului că judecătorul acțiunii e și judecătorul excepțiunii, nemotivate.

Subsemnata sunt văduvă de războiu recăsătorită și, în această calitate, am drept la o anumită pensie, în virtutea art. 11 al legii din 2 Septembrie 1920, ceea ce de altfel mi s'a recunoscut prin decizia nr. 1193 din 1927 a Casei de Pensii.

La această pensie mi s'a servit întotdeauna o indemnitate de scumpete, în conformitate cu art. 1 al înaltului decret nr. 2811 din 6 Iulie 1919.

Dela 1 Ianuarie 1932 și în tot cursul aceluiași an mi s'a refuzat plata acelei indemnități.

Am somat Casa de Pensii, prin notificarea nr. 55425 din 1933 să-mi plătească indemnitatea, dar fără rezultat.

Am fost atunci nevoită să intentez o acțiune în contencios, cerând să fie obligată Casa de Pensii să satisfacă cererea ce-i adresasem prin sus zisa notificare și în consecință să-mi plătească valoarea indemnității pe întreg anul 1933 (căci dela 1 Ianuarie 1934 reîncepuse plata ei).

În fața Curții de Apel, Casa de Pensii a obiectat că nu poate fi obligată să satisfacă cererea, fiindcă un jurnal al consiliului de miniștri din 5 Ianuarie 1932 a suprimat sporul de scumpete la pensiile văduvelor de războiu recăsătorite.

Am răspuns că acel jurnal nu poate constitui un impediment la soluționarea favorabilă a cererii mele fiindcă este ilegal și am cerut Curții să constate ilegalitatea lui, pentru ca apoi, găsind nejustificat refuzul intimitei, să-mi admită acțiunea.

Ilegalitatea jurnalului în chestiune o deducem din următoarele împrejurări :

1) Art. 11 din legea din 2 Septembrie 1920 acordă pensii văduvelor de războiu recăsătorite.

2) Art. 1 din înaltul decret nr. 2811 din 6 Iulie 1919 acordă tuturor pensionarilor publici, fără distincție, o indemnitate de scumpete pe tot timpul cât și funcționarii publici vor primi o asemenea indemnitate.

3) Legea bugetară a anului 1932 a autorizat consiliul de miniștri să distribue între diversele categorii de pensionari suma globală alocată ca spor pentru pensionari în genere, dar nu să suprime complet sporul la anumite categorii de pensionari.

4) Jurisprudența, începând cu decizia nr. 1633 din 1932 a acestei onorate secțiuni, a considerat în mod constant ca ilegal jurnalul în chestiune.

5) Însăși Casa de Pensii a sfârșit prin a recunoaște ilegalitatea jurnalului, reîncepând plata indemnității de scumpete dela 1 Ianuarie 1934.

Curtea de Apel a admis totuși finele de neprimire al int-

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența dela 1 Octombrie 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, președinte

Ecaterina Col. Haqué cu Casa Generală de Pensii
Decizia nr. 1526 Dosar 1950/934

Contencios administrativ. Refuz de rezolvare a unei cereri. Acțiune. Referirea autorității la o dispoziție administrativă. Invocarea pe cale de excepție a ilegalității acestei dispoziții. Obligarea instanței de a discuta ilegalitatea actului administrativ, iar nu de a trimite pe reclamant să-l atace prin separată acțiune în contencios.

Potrivit principiilor generale instanța sesizată cu judecarea acțiunii este competente a judeca și excepțiunea cu care ocaziune are obligațiunea de a examina și temeinicia acestor excepțiuni, fiindcă numai astfel instanța poate decide în cunoștință de cauză de partea căreia dintre părțile litigante este situațiunea legală.

Aceleași principii sunt aplicabile și înaintea instanțelor competente a judeca acțiunile în contencios administrativ.

În adevăr, când este vorba de reaua voință a autorității administrative, în a rezolva un drept — ca în speță, sau de vătămarea lui printr'un act de autoritate, în asemenea situațiune particularul prin acțiunea de valorificare a drepturilor sale nu este obligat să atace în mod special și direct dispozițiunea legală sau regulamentară pe care autoritatea și-ar întemeia actul atacat, iar dacă (pârta) autoritatea administrativă în apărarea actului atacat invoacă o dispozițiune legală instanța de contencios trebuie să discute legalitatea sau valabilitatea actului, fără a pronunța anularea dispozițiunii legale invocate, trebuia să constate numai dacă din punct de vedere legal, este operantă sau nu cazul dedus în judecată.

Prin urmare, instanța de contencios rezervând discuțiunea valabilității actului Casei generale de pensii pe calea unei acțiuni principale, deși se ridicase pe cale de excepțiune, a violat principiile expuse mai sus.

S'a ascultat recurenta prin av. Al. Velescu și intimata prin av. Dușu.

Curtea,

Asupra recursului declarat de Ecaterina Colonel Haqué împotriva deciziei Curții de Apel București s. IV-a cu nr. 51 bis din 1934 :

Având în vedere că din această deciziune rezultă că

matei pe considerațiunea că nu am cerut prin acțiune anularea jurnalului.

În realitate, nu mă găseam în cazul unui act administrativ de autoritate ilegal, dat în special în contra mea personal, ci în fața refuzului unei autorități de a soluționa o cerere de a mea relativă la un drept, caz prevăzut în a doua parte a art. 1 al legii contenciosului.

Când autoritatea pârîtă, încercând să-și justifice refuzul, mi-a opus dispozițiile unui jurnal al consiliului de miniștri, Curtea era obligată să cerceteze legalitatea acelui jurnal, fiindcă :

1) Judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii.

Intr'adevăr instanța investită cu judecarea unei acțiuni este obligată să examineze și temeinicia apărărilor pârîtului și, cu această ocazie, să cerceteze legalitatea actelor juridice ce pârîtul invoacă în sprijinul său. Ea nu poate trimite părțile să soluționeze pe cale principală valabilitatea actelor opuse în apărare.

Aceasta era cu atât mai adevărat în speță cu cât Curtea se considera competentă în principiu să statueze asupra legalității jurnalului; acțiunea principală în anulare la care mă trimite prin considerentul sau final este tot o acțiune în contencios, de competența Curții de Apel.

2) Jurnalul în chestiune este o măsură cu caracter general.

Când particularul se vede lezată de un act de autoritate ilegal, care-l privește în mod special și direct, atunci atacarea lui în contencios este posibilă, în virtutea primei părți a art. 1 din legea contenciosului administrativ.

Dacă însă violarea dreptului provine dintr'o măsură cu caracter general (regulament, jurnal ori decizie ministerială care nu vizează cazuri individuale), în asemenea situații, particularul nu este obligat să atace măsura, ci doar să se plângă, contra refuzului de a i se satisface dreptul, urmând ca, dacă i se opune măsura ilegală, să-i discute legalitatea pe cale de apărare.

Instanțele judecătorești nu pot soluționa decât cazuri speciale, iar nu situații generale. Prin urmare, nu pot agula măsurile generale ilegale, ci doar constata, cu ocazia soluționării spețelor, că acele măsuri contravenind legilor nu sunt operante. E situația similară cu aceea a unei legi neconstituționale: nu se atacă legea ci doar dacă Statul, în justificarea atitudinii sale, se pune la adăpostul legilor neconstituționale. Înalta Curte în Secțiuni Unite cercetează obiecțiunea de neconstituționalitate.

Curtea de Apel, refuzând totuși să examineze în speță legalitatea jurnalului incriminat, a violat principiile de mai sus. Mai mult, a violat și art. 1 al legii contenciosului, care deschide calea acestei proceduri nu numai contra actelor pozitive ilegale, ci și contra refuzului nejustificat de a soluționa o cerere.

Or, în aceste ultime cazuri, legea a acordat implicit instanțelor de contencios dreptul să cenzureze legalitatea actelor pe cari autoritatea își sprijină refuzul.

În orice caz, decizia suferă de nemotivare, fiindcă n'căeri nu arată care e impedimentul pentru care Curtea nu ar fi putut discuta legalitatea jurnalului cu ocazia procesului de față.

Având în vedere că prin motivul de casare, recurența se plânge de violarea art. 1 din legea contenciosului administrativ și a principiului că judecătorul acțiunii este și judecătorul excepțiunii, nemotivare, deoarece Curtea de apel era obligată a cerceta legalitatea jurnalului consiliului de miniștri cu nr. 1922 din 1931, la adăpostul căruia pârîtă se pusese pentru a-și motiva refuzul actului de autoritate atacat ca ilegal;

Considerând că, potrivit principiilor fundamentale, atunci când pârîtul ridică în contra pretențiilor reclamantului valorificate prin acțiune, o excepțiune sau mijloc de apărare în fond, instanța judecătorească, de

este competentă, are obligațiunea de a examina temeinicia acestor apărări, fiind indispensabil pe cale de excepțiune să cerceteze de asemenea și legalitatea actelor juridice la adăpostul cărora pârîtul s'ar pune în combaterea acțiunii, deoarece numai astfel instanța în misiunea ce o îndeplinește, poate aprecia și decide în cunoștință de cauză, de partea căreia dintre părțile litigante există o situațiune juridică legală ce merită a primi câștig de cauză;

Că aceleași principii de judecată sunt aplicabile și înaintea instanțelor competente a judeca acțiunile în contencios administrativ. În adevăr, când este vorba de reaua voință a autorității administrative în a rezolva un drept — cum este cazul în speță — sau de vătămarea lui printr'un act de autoritate, în asemenea situație particularul prin acțiunea de valorificare a drepturilor sale nu este obligat să atace în mod special și direct dispoziția legală sau regulamentară pe care autoritatea pârîtă și-ar putea întemeia actul atacat pretins ilegal: ci doar să se plângă în contra ilegalității actului de autoritate sau a refuzului de a-i satisface dreptul arătând în ce constă ilegalitatea lui, urmând că, dacă, pârîtă autoritate administrativă, în apărarea actului atacat, ar invoca o dispozițiune legală, atât partea reclamantă cât și instanța de contencios să-i discute legalitatea și valabilitatea în aceeași instanță pe cale de apărare și aceasta din urmă, fără a pronunța anularea dispozițiunii legale invocate trebuia să constate numai dacă, din punct de vedere legal, este operantă sau nu cazul dedus în judecată;

Că dar, neputându-se trimite părțile a soluționa pe calea unei acțiuni principale valabilitatea actelor opuse în apărare și într'u cât în speță, autoritatea pârîtă — Casa Generală de Pensiuni — s'a apărat și și-a întemeiat refuzul său de a plăti reclamantei indemnitatea de scumpete cerută prin acțiune, pe dispozițiunile jurnalului consiliului de miniștri cu nr. 1922 din 1931, care oprește plata numitului spor, Curtea de apel era obligată față de contestațiunea reclamantei să cerceteze legalitatea acestui jurnal, iar nicidecum să rezerve pe calea unei acțiuni principale discuțiunea acestei chestiuni, pe motiv că reclamanta n'ar fi cerut și anularea lui, operațiune care — după cum s'a arătat — nici nu era necesară a fi cerută și nici pronunțată de instanță în cadrul obiectului acțiunii introduse;

Că, astfel fiind, motivul devine fondat iar recursul urmează a se admite, pentru cercetarea fondului acțiunii în contencios administrativ, fixându-se termenul de 5 Februarie 1936, pentru când recurența cunoaște termenul, iar intimata Casa Generală de Pensiuni se va cita;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, cassează, iar pentru cercetarea fondului acțiunii în contencios administrativ fixează termenul, etc.

NOTA. — Deciziunea de față a Înaltei Curți de Casațiune și Justiție, care se referă la o problemă juridică foarte interesantă, aceea a excepțiunii de ilegalitate, este în perfectă concordanță cu principiile și textele juridice referitoare la această materie. Soluțiunea dată de Înalta Curte acestei probleme se referă la următorul caz: un particular, socotind că are dreptul de a primi cu titlu de indemnitate de scumpete la pensiune o sumă de bani pentru un anumit interval de timp, adresează o cerere Cassei Generale de Pensiuni, în care arătându-și dreptul, cere plata sumei. Cassa de Pensiuni refuză să rezolve această cerere; atunci particularul în valorificarea dreptului său se adresează prin acțiune la Curtea de Apel pe baza legii contenciosului

administrativ, art. 1, întru cât administrațiunea a refuzat să rezolve cererea privitoare la un drept, cerând ca să i se recunoască dreptul său la această indemnitate și în consecință să oblige Cassa Generală de Pensiuni să plătească suma cuvenită.

În fața Curții de Apel pârta Cassă Generală de Pensiuni invoacă un jurnal al consiliului de miniștri, care ar fi hotărît suspendarea plății acestei indemnități. La aceasta reclamantul replică că acest jurnal este ilegal și în consecință cere Curții ca înlăturând aplicațiunea în speță a acestui jurnal pe motiv de ilegalitate, să-i admită acțiunea, așa cum a fost formulată.

Curtea de Apel respinge însă acțiunea pe considerațiunea că refuzul de a plăti această indemnitate se întemeiază pe un jurnal al consiliului de miniștri, pe care reclamantul nu l'a atacat ca ilegal prin acțiune, astfel încât numitul jurnal își produce efectele sale până la anularea lui pe cale judecătorească.

Atacată cu recurs această decizie, Inalta Curte de Casație prin deciziunea de mai sus dispune casarea ei, pe motivul că Curtea de Apel era obligată, față de contestațiunea reclamantului, să cerceteze legalitatea acestui jurnal, iar nicidecum să rezerve pe calea unei acțiuni principale discuțiunea acestei chestiuni întru cât reclamantul n'ar fi cerut și anularea lui, operațiune care nu era necesară nici a fi cerută și nici a fi pronunțată de instanță în cadrul obiectului acțiunii introduse. În darea acestei soluțiuni Inalta Curte de Casație se întemeiază pe următoarele considerațiuni:

Potrivit principiilor generale ale dreptului judecătorului acțiunii este și judecătorul excepțiunii; iar acest principiu își găsește aplicațiunea și înaintea instanțelor de contencios administrativ. În consecință, într'o acțiune de valorificarea unor drepturi, când un particular a fost lezat printr'un act de autoritate sau prin refuzul de a rezolva cererea privitoare la un drept (prevăzute de art. 1 din legea contenciosului administrativ) partea vătămată poate să ceară și instanța judecătorească să pronunțe restabilirea sau recunoașterea dreptului vătămat, fără ca în prealabil aceeași parte să fie obligată să ceară și instanța jurisdicțională să pronunțe, anularea actului ilegal.

Hotărînd în acest mod Curtea de Casație face o perfectă și judicioasă aplicare a principiilor juridice dominante în această materie.

În adevăr, ori de câte ori în decursul unei instanțe de judecată se ridică vreo excepțiune ca mijloc de apărare această excepțiune poate constitui sau o chestiune prejudicială și atunci instanța este obligată să suspende judecata și să trimită procesul la tribunalul competent ca să rezolve chestiunea ridicată prin excepțiune; sau o chestiune prealabilă, când chestiunea ridicată prin excepțiune poate fi rezolvată de către aceeași instanță sezisată cu acțiunea principală înainte însă sau prealabil fondului procesului.

Constituie în general o chestiune prejudicială excepțiunea, care pune judecătorului sezisat cu rezolvarea litigiului, o problemă, care în mod absolut nu este de competența *ratione materiae* a acestuia. În acest caz judecătorul acțiunii nu mai este și judecător al excepțiunii, întru cât judecarea procesului se suspendă și se trimite sau din oficiu sau la cererea părții interesate la instanța competentă.

În cazul de față excepțiunea de ilegalitate ridicată înaintea Curții de Apel nu poate niciun moment constitui o chestiune prejudicială, întru cât tot Curtea de Apel este aceea care este chemată a judeca legalitatea actului administrativ pe cale principală. Și aceasta cu atât mai mult cu cât în cazul nostru excepțiunea

de ilegalitate a fost ridicată cu ocaziunea unui proces în care instanța a fost sezisată și legată tot pe baza legii contenciosului administrativ. Or, instanța, care poate să judece pe cale principală legalitatea unui act administrativ, este cred fără umbră de îndoială competentă să aprecieze pe cale de excepțiune legalitatea acelui act. Încât fără îndoială că din acest punct de vedere bine a hotărît Inalta Curte că judecătorul acțiunii reclamantului, care tindea la recunoașterea unui drept este și judecător al excepțiunii, în specie al excepțiunii de ilegalitate, întru cât Curtea de Apel este tocmai instanța competentă, ca instanță de contencios administrativ, să judece legalitatea actelor administrative; și puțin importă dacă i se cere acest lucru pe cale de excepțiune sau acțiune principală. Sau cu alte cuvinte, utilizând proprii termeni ai deciziunii, când pârta ridică în contra pretențiunilor reclamantului o excepțiune sau mijloc de apărare în fond, instanța judecătorească, *de este competentă*, are obligațiunea de a examina temeinicia acestor apărări etc. Făcând aplicațiunea acestor principii Curtea de Casație hotărâște că atunci când este vorba de o acțiune tinzând la valorificarea unor drepturi vătămate sau nerecunoscute de administrațiune, fie prin un act pozitiv al administrațiunii, fie prin refuzul sau reaua voință de a rezolva cererea privitoare la un drept, și dacă în sprijinul atitudinii sale administrațiunea invoacă vreun act administrativ, pe care cealaltă parte îl consideră ilegal, instanța judecătorească, în specie Curtea de Apel, era obligată să discute legalitatea actului și să-l înlătore dacă era ilegal, fără ca în prealabil să fi fost nevoie ca legalitatea actului să fi fost cerută și pronunțată pe cale de acțiune principală.

Considerațiunile acestea, având în vedere faptul că în specia judecată excepțiunea de ilegalitate a fost ridicată înaintea unei instanțe cum este Curtea de Apel investită în sistemul nostru juridic și cu atribuțiuni de contencios administrativ, în care calitate este chemată să judece legalitatea unui act administrativ pe cale principală și să pronunțe chiar anularea lui, nu are o valoare deosebită în specia noastră. Aceasta pentru motivul fundamental că în orice țară instanțele investite cu atribuțiuni de contencios administrativ au dreptul de a aprecia pe cale de excepțiune legalitatea actelor administrative, fără a avea însă dreptul de a pronunța pe această cale anularea lor (1).

Pe de altă parte din moment ce se admite că Curtea de Apel, sezisată fiind în mod legal cu judecarea unei acțiuni, este competentă a judeca și excepțiunea de ilegalitate, în cazul când în decursul procesului aceasta ar fi invocată, în mod implicit se admite că Curtea de Apel este competentă a pronunța simpla înlăturare a actului, în cazul când îl socotește ilegal, să refuze cu alte cuvinte să-l aplice în cauză, fără ca să fie obligată ca să aștepte sau să pronunțe în mod prealabil anularea lui. Căci rațiunea tocmai de a fi a excepțiunii de ilegalitate este de a duce numai la neaplicarea actului administrativ, fără ca actul să fi fost anulat; căci din moment ce actul a fost anulat în mod evident nu mai poate fi aplicat și atunci excepțiunea de ilegalitate nu mai are nicio rațiune de a fi.

Considerațiunile acestea ale Curții de Casație au însă o valoare specială, atunci când excepțiunea de

1) Vezi în această materie în sistemul francez: **Pierre Darreste**, Les voies de recours contre les actes de la puissance publique, pag. 172.

ilegalitate este ridicată înaintea unor instanțe, cari nu sunt în același timp și instanțe de contencios administrativ conform legii din 22 Decembrie 1925 și nu e vorba nici de procese desfășurându-se în baza acestei legi, cum ar fi în cazul unor acțiuni introduse după dreptul comun înaintea tribunalelor judiciare de primă instanță, acțiuni cari au la baza lor în mod neîndoelnic o contestațiune de drepturi.

În acest caz, tribunalele au dreptul de a primi și judeca excepțiunea de ilegalitate ridicată în contra unor acte administrative, ce eventual ar fi aduse în cauză? Au dreptul aceste tribunale, — cari nu sunt instanțe de contencios administrativ în sensul legii din 23 Decembrie 1925 învestite cu dreptul de a anula un act ilegal, — au dreptul ele, de a aprecia și considera ilegalitatea unui act administrativ, putând să tragă consecințe din această apreciere, care să ducă, fie la înlăturarea actului, fie chiar mai mult la acordarea de daune?

Răspunsul la această întrebare nu poate să fie de cât afirmativ, având în vedere că el este conform cu tradițiunea constantă și de lungă durată a dreptului nostru pozitiv, cu unele texte de legi categorice și cu orientarea necontestată a jurisprudenței noastre.

În adevăr, interdicțiunea tribunalelor judiciare de a putea aprecia pe cale de excepțiune legalitatea actelor administrative își are rostul ei logic într'un sistem de organizare juridică, unde, ca în sistemul francez, există două ordine de jurisdicțiuni, jurisdicțiunile de drept comun și jurisdicțiunile administrative, complet separate între ele și specializate fiecare în judecarea unei anumite categorii de litigii.

Această diviziune a instanțelor jurisdicționale este rezultatul admiterii în sistemul francez a principiului separațiunii autorităților administrative de cele judiciare, datorită unei riguroase interpretări a principiului separațiunii puterilor. Această interpretare riguroasă, care își are în Franța explicațiuni de ordin istoric, a făcut ca să se opereze în organizarea ei juridică o separațiune, cât mai desăvârșită între autoritățile administrative și cele judecătorești, în sensul că organele puterii judiciare, nu numai că nu se pot amesteca în exercițiul activității administrative, dar nici nu pot judeca litigiile, în cari administrațiunea sau agenții administrativi figurează ca parte, cu excepțiunea unor cazuri special prevăzute de lege, tocmai pentru a asigura în mod cât mai complet această separațiune. În baza și din cauza acestui principiu tribunalele judiciare nu au în general dreptul de a judeca excepțiunea de ilegalitate, cu excepțiunea cazurilor prevăzute de art. 471 alin. 15 din cod. pen. fr. și a cazurilor cari prin influența acestui articol au fost extinse de altfel în mod destul de parcimonios la legalitatea unor acte administrative cu caracter general regulamentar (2).

La noi tradițiunea este contrară și puterea judiciară obicinuită a fost competentă în mod mai larg sau mai puțin larg, să judece și contenciosul administrativ. În orice caz puterea judecătorească obicinuită a fost competentă să judece acțiunea în daune contra Statului român potrivit dreptului comun, or pentru a putea coresponde în mod deplin acestei misiuni trebuie în mod forțat și implicit să se admită că tribunalele judiciare au dreptul de a cerceta legalitatea actului pe cale de excepțiune și fără să pronunțe anularea lui,

deoarece în cea mai mare parte a cazurilor numai dacă actul este considerat ilegal se pot acorda daune, contrariul ducând la iresponsabilitatea Statului conform principiului *neminem laedit qui suo jure utitur*.

Curtea de Casațiune Secțiuni-Unite prin decizia nr. 24 din 11 Mai 1933 (3) decide că particularii pot cere daune după dreptul comun și după elaborarea legii pentru contenciosul administrativ, care a stabilit instanțe anumite de anulare a unui act administrativ și pot cere aceste daune fără ca să se ceară în prealabil sau chiar concomitent (bine înțeles la instanța competentă) anularea actului administrativ vătămător.

Pe de altă parte fiind vorba în specia judecată de un act administrativ cu caracter individual, special rezultă implicit că această apreciere a ilegalității pe cale de excepțiune este posibilă nu numai pentru actele administrative cu caracter general regulamentar, dar chiar și pentru cele cu caracter individual și special. Această interpretare extensivă a aplicării excepțiunii de ilegalitate față de toate actele administrative este de altfel, după cum am spus, de tradițiunea sistemului nostru juridic. Ea nu s'a limitat niciodată numai în materie penală și regulamentară, cum o consacra art. 385 alin. 9 din codul penal român, considerat multă vreme ca fiind sediul materiei, și a fost extinsă de timpuriu pe cale jurisprudențială la toate actele administrative generale sau individuale, până când prin art. 35 alin. d, din legea Curții de Casație din 17 Februarie 1912 a fost consacrată în mod definitiv și larg față de toate actele administrative, hotărînd că „tribunalele ordinare nu se pot pronunța asupra ilegalității unui act administrativ de autoritate decât pe cale de excepțiune” și nefăcând nicio distincțiune între actele administrative.

Importanța recunoașterii dreptului tribunalelor ordinare, sezizată pe calea dreptului comun, de a judeca excepțiunea de ilegalitate a actelor administrative de autoritate este foarte mare, căci o mare parte din procesele dintre particulari și administrație este judecată după dreptul comun, cum este în materia actelor de gestiune; cu ocaziunea judecării acestor litigii se poate întâmpla ca să se pună în discuțiune valabilitatea unor acte de autoritate, a căror posibilitate de judecată pe calea excepțiunii ușurează și simplifică procesul, instanța nefiind obligată a suspenda procesul și a aștepta judecata altor instanțe.

De aceea deciziunea Inaltei Curți de Casație, pe care o adnotăm prin aceste câteva observațiuni, punând la punct încă odată această importantă chestiune, aduce o contribuțiune importantă precizării sistemului nostru juridic de contencios administrativ.

Prof. CONST. RARINCESCU.

TRIBUNALUL ILFOV SECȚIA IV-a C. C.

Audiența dela 20 Martie 1935

Președinția d-lui N. NEGRU, Jude-consilier

C. Teodoru cu Casa Generală de Pensii și a.

Jurnal nr. 6086 Dosar nr. 7440/934

Poprire. Validare definitivă. Prestațiuni periodice. Contestație din partea debitorului urmărit că se bucură de beneficiile art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934. Dacă este admisibilă. Art. 463 pr. civ., art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934.

1. — Debitorul urmărit asupra prestațiunilor sale

3) Publicată în Curierul Judiciar nr. 34 din 22 Octombrie 1933 și în Jurisprudența Generală, 1933, nr. 31 sp. 982.

2) Vezi în această privință Roger Bonnard, Précis de droit administratif, ed. II, 1935, pag. 159, precum și Charles Boisard, L'exception d'illegalité devant les tribunaux judiciaires, thèse, 1925.

periodice, cum este pensia, chiar în cazul unei validări definitive a popririi, se bucură de beneficiile art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934 și poate să ceară desființarea popririi înființate asupra pensiunii sale, dacă întrunește condițiunile cerute de legea conversiunii.

2. — Art. 463 pr. civ. admite în materie de poprire contestațiunii de orice natură, fără să limiteze durata admisibilității lor și este deci evident că ele se pot face și după ce a intervenit o sentință de validare și chiar de către debitor, care însă nu poate opune în contestația sa decât motive sau fapte pe care nu le-ar fi putut opune cu ocazia judecării procesului de validare.

Prin urmare, cererea întemeiată pe art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934 având caracterul și valoarea unei contestațiuni, care tinde la desființarea urmăririi, în orice stadiu s'ar afla, este admisibilă.

Tribunalul în majoritate,

Având în vedere că după cum se constată d'n jurnalul nr. 3085 din 15 Februarie 1935, s'a ivit divergență între d-nii judecători Const. Ionescu și Gh. Al. Cerban, primul fiind de părere a se respinge excepțiunea finelui de neprimire invocată de apelant prin primul său motiv de apel, iar secundul fiind de părere a se admite acest fine de neprimire;

Având în vedere că din actele dosarului și concluziunile părților se constată în fapt următoarele :

Prin cartea de judecată nr. 320 din 10 Februarie 1933, pronunțată de Judecătoria ocolului VI urban București, admitându-se cererea apelantului C. Teodoru, s'a validat poprirea solicitată de acesta și s'a obligat terța poprită Casa Generală de Pensii ca, din sumele de bani ce are sau va avea de dat intimatului Eremia Oprescu cu titlul de pensie, să plătească apelantului suma de lei 50.000 capital cu procente de 10% pe an cu începere dela 1 Martie 1932, până la achitare și 2.000 lei cheltueli de judecată acordate de instanța de fond plus 1.000 lei cheltueli date în validare; că această carte de judecată rămânând definitivă s'a investit cu formula executorie și s'a executat neîntrerupt până la apariția legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, și chiar ulterior, în care interval apelantul creditor a continuat să încaseze pe temeiul ei diferite sume de bani reprezentând plăți parțiale ale creanței sale; că intrând în vigoare menționata lege intimatul debitor poprit a făcut contestație în contra executării cărții de judecată prin care s'a validat poprirea și pe temeiul dispozițiilor art. 68 din lege a cerut anularea tuturor formelor de urmărire efectuate; că prima instanță respingând între altele finele de neprimire ridicat de apelantul creditor urmărit, că validarea popririi fiind definitivă urmărirea s'a terminat, nu mai este în ființă, și deci textul invocat de intimat este inaplicabil, a admis contestația și a desființat poprirea efectuată în cauză, considerând că intimatul debitor îndeplinește condițiunile necesare spre a beneficia de dispozițiunile legii lichidării datoriilor și că atâta vreme cât suma poprită nu a fost efectiv încasată de apelant, ea ar continua să se găsească în patrimoniul intimatului și ca atare ar fi pusă la adăpostul urmăririlor de drept comun potrivit menționatei legi.

Având în vedere că în contra cărții de judecată prin care s'a dat această soluțiune creditorul poprit C. Teodoru a făcut prezentul apel întemeiat pe mai multe motive, dintre care în primul rând pe acela invocat cu titlul de excepțiune peremptorie înaintea primei instanțe și anume că în speță poprirea ordonată fiind validată definitiv, urmărirea s'a efectuat și prin urmare nu se pot aplica dispozițiunile art. 68 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934;

Având în vedere că dacă este exact în principiu că efectul

validărei definitive a unei popririi înființate asupra unei sume bine determinate de bani este că s'a efectuat un transfer judiciar, pe baza căruia terța poprită este obligată să tacă plata acestei sume de bani numai în mâinile creditorului următor, debitorul fiind liberat în raporturile sale cu creditorul, nu este mai puțin adevărat că atunci când este vorba de validare definitivă a unei popririi, înființată asupra unor prestațiuni periodice, cum este salariul sau pensia, nu se mai poate susține că prin efectul acestei validări definitive debitorul poprit a fost complet liberat în raporturile sale cu creditorul următor decât numai în măsura și pentru sumele de bani, reținute de terțul poprit din salariul sau pensia debitorului urmărit;

Că terțul poprit pe baza acestei validări definitive nu dă-torează creditorului următor decât numai în măsura și atâta timp cât salariatul sau pensionarul său ar avea ceva de încasat, din care cauză în ipoteza încetării acestor prestațiuni periodice în favoarea debitorului urmărit creditorul urmărit are recurs pentru restul sumelor nelichidate numai în contra debitorului poprit, pentru prestațiunile viitoare continuă să fie socotit ca debitor al creditorului urmărit, că urmărirea acestui creditor, pe baza validărei definitive asupra prestațiunilor periodice, nu este desăvârșită sau terminată ci în curs de execuțiune, urmărirea continuând să fie în ființă până în momentul complectei achitări a creanței datorate;

Că față cu toate acestea urmează a se vedea că debitorul urmărit asupra prestațiunilor sale periodice, cum este pensia, se bucură de beneficiile dispozițiilor art. 68 din legea conversiunii din 7 Aprilie 1934 și poate să ceară desființarea popririi înființate asupra pensiunii sale dacă se va stabili de tribunal că îndeplinește condițiunile cerute de legea conversiunii;

În ce privește cea de a doua obiecțiune, că o cerere de desființarea executărei pe baza art. 68 din legea lichidării, ar fi inadmisibilă în cazul unei popririi consfințite printr'o sentință de validare, deoarece s'ar viola autoritatea lucrului judecat, revenindu-se asupra unei sentințe rămase definitive și investiți eventual chiar cu formula executorie;

Având în vedere că chiar legea de procedură civilă prin art. 463 admite în materie de poprire contestațiunii de orice natură, fără să limiteze durata admisibilității lor și deci e evident că ele se pot face și după ce a intervenit sentința de validare și chiar de către debitor, care însă nu poate opune în contestația sa decât motive sau fapte pe care nu le-ar fi putut opune cu ocazia judecării procesului de validare;

Având în vedere că o cerere întemeiată pe art. 68 din legea lichidării datoriilor are caracterul și valoarea unei contestațiuni, deoarece ea tinde să desființeze urmărirea în orice stadiu s'ar afla și dat fiind că la 10 Februarie 1933, când s'a pronunțat sentința de validare în speță, debitorul nu putea s'o atace cu contestație pentru motivele din cererea de față, care au survenit ulterior din legea din 7 Aprilie 1934, este evident că și din acest punct de vedere cererea de față e admisibilă;

Că pentru toate aceste considerațiuni, tribunalul în majoritate urmează a respinge excepțiunea ridicată de apelant;

Pentru aceste motive, tribunalul în majoritate respinge excepțiunea, etc.

(ss) Nicolae Negru, Const. Ionescu.

OPINIUNE

Asupra apelului formulat de C. Teodoru cu domiciliul ales la avocatul său d-l N. Kapralik în București, Str. Leon Vodă nr. 17, prin petiția înreg. la registratura generală a acestui tribunal sub nr. 70131 din 1934, în contra cărții de judecată nr. 2504 din 1934 pronunțată de Jud. VI urbană București:

Având în vedere concluziunile orale și notele scrise depuse de părți precum și actele dosarului cauzei;

Considerând că din toate acestea rezultă în fapt că prin cartea de judecată nr. 320 din 10 Februarie 1933, pronunțată de Judecătoria ocolului VI urban București, admitându-se cererea apelantului C. Teodoru, s'a validat poprirea solicitată de acesta și s'a obligat terța poprită Casa Generală de Pensii ca din sumele de bani ce are sau va avea de dat intimatului Eremia Oprescu cu titlu de pensie să plătească apelantului suma de 50.000 lei capital cu procente de 10% pe an, cu începere dela 1 Martie 1932, până la achitare și 2.000 lei cheltueli de judecată acordate de instanța de fond, plus 1.000 lei cheltueli date în validare; că această carte de judecată rămânând definitivă s'a investit cu formula executorie și s'a executat neîntrerupt până la apariția legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, și chiar ulterior în care interval apelantul creditor a continuat să încaseze pe temeiul ei diferite sume de bani reprezentând plăți parțiale ale creanței sale; că intrând în vigoare menționata legă, intimatul debitor poprit a făcut contestație în contra executării cărții de judecată prin care s'a validat poprirea și pe temeiul dispozițiilor art. 68 din lege a cerut anularea tuturor formelor de urmărire efectuate; că prima instanță respingând între altele finele de neprimire ridicat de apelantul creditor urmăritor, că validarea poprirei fiind definitivă urmărirea s'a terminat, nu mai este în ființă și deci textul invocat de intimat este inaplicabil, a admis contestația și a desființat poprirea efectuată în cauză, considerând că intimatul debitor îndeplinește condițiile necesare spre a beneficia de dispozițiile legii lichidării datoriilor și că, atâta vreme cât suma poprită nu a fost efectiv încasată de apelant, ea ar continua să se găsească în patrimoniul intimatului și ca atare ar fi pusă la adăpostul urmărilor de drept comun potrivit menționatei legi;

Având în vedere că în contra cărții de judecată, prin care s'a dat această soluțiune, creditorul popritor C. Teodoru a făcut prezentul apel întemeiat pe mai multe motive, dintre care în primul rând pe acela invocat cu titlu de excepțiune peremptorie înaintea primei instanțe și anume că în speță poprirea ordonată fiind validată definitiv, urmărirea s'a efectuat și prin urmare nu se pot aplica dispozițiile art. 68 din lege;

Asupra acestui prim motiv al apelului:

Având în vedere că art. 68 din legea lichidării datoriilor agricole și urbane dispune că „toate măsurile de urmărire și asigurare de orice fel în ființă, luate până la promulgarea prezentei legi, contra debitorilor intrând în prevederile acestei legi de către creditorii intrând în prevederile ei vor fi desființate în urma cererii debitorului, care se va judeca în camera de consiliu, cu citarea tuturor creditorilor urmăritori sau intervenienți”;

Considerând prin urmare că prin acest text de lege se stabilește în mod expres, ceea ce de altminteri era inutil fiind dela sine înțeles, că măsurile de urmărire, cari urmează a fi desființate prin aplicațiunea legii, sunt numai cele în ființă, existente în momentul promulgării acesteia, neputându-se desființa urmăriri cari nu mai există; că deci chestiunea care rezolvă litigiul este aceea de a se ști dacă urmărirea consfințită prin cartea de judecată contestată era o urmărire în ființă la data promulgării legii sau nu;

Considerând că această chestiune la rândul ei urmează a fi soluționată avându-se în vedere scopul și natura procedurii de poprire cari vor arăta și momentul în care aceasta ia sfârșit;

Având în vedere că, precum se știe, poprirea este actul prin care un creditor oprește în mâinile unui terțiu sumele sau obiectele mobile care sunt datorate sau aparțin debitoru-

lui său, pentru ca apoi să obțină liberarea acestor sume sau a prețului vânzării obiectelor până la concurența cuantumului creanței sale (V. Garsonnet et Cézard Bru, *Traité théorique et pratique de procédure*, ed. 1901, tome IV, nr. 1376, pag. 312 et suiv.; D. Negulescu și Gh. Popescu, *Teoria poprirei* ed. V-a, 1927, pag. 141 și 170 și urm.).

Considerând că scopul poprirei în cea de a doua fază a ei, adică aceea a validării, este, iar sentința de validare rămasă definitivă are de efect, atunci când, precum în speță, obiectul poprirei este o creanță, exproprierea debitorului poprit de dreptul asupra acestei creanțe și transmiterea lui asupra creditorului popritor, în favoarea căruia se operează așa zisul transfert judiciar prin care el devine creditorul terțului poprit, ce este condamnat la plată față de dânsul; că la aceasta reducându-se scopul și rezultatul final al procedurii rezultă că urmărirea trebuie considerată ca terminată în momentul în care acestea sunt realizate, adică atunci când sentința de validare rămâne definitivă;

Având în vedere că prin urmare sub acest raport, adică acel al terminării urmării prin realizarea scopului ei, este indiferent rezultatul ei de fapt și anume dacă, dat fiind caracterul condițional sau aleatoriu al raportului inițial de creanță care se transmite și creditorului popritor în aceleași condițiuni și prin urmare determină și condamnarea terțului poprit, zisul creditor nu va încasa decât o parte din creanța sa, sau nu o va realiza de loc; împrejurări posibile de altminteri în orice urmărire și cari în cazul poprirei unei creanțe de pensie, ca în speță, se pot produce prin moartea debitorului, insolvabilitatea terțului poprit etc.; că de asemenea nu interesează nici influența pe care ar avea-o validarea poprirei asupra raporturilor dintre creditorul urmăritor și debitorul poprit și anume dacă aceasta produce o novațiune propriei zisă prin extincțiunea creanței și liberarea completă a debitorului sau numai o delegațiune imperfectă, adică alăturarea unui nou debitor în persoana terțului poprit, la vechiul raport de creanță, care se menține în vederea unui regres al creditorului popritor în contra debitorului inițial pentru eventualitatea unei urmăriri infructuoase a terțului poprit; că, prin urmare, nu se poate spune, cum greșit afirmă prima instanță prin cartea de judecată apelată, că atâta vreme cât suma poprită nu a fost încasată în mod efectiv de creditorul popritor, ea continuă a se găsi în patrimoniul debitorului poprit și deci că urmărirea subsistă până la acest eveniment, ci din contră, dată fiind finalitatea juridică a procedurii, că urmărirea ia sfârșit prin atingerea scopului ei, care este exproprierea debitorului poprit; că soluțiunea contrarie nu numai că este respinsă de natura juridică și scopul poprirei dar este inadmisibilă și pentru că conduce indirect la atingerea drepturilor creditorului popritor câștigate în mod definitiv și consfințite prin hotărârea de validare investită cu autoritatea lucrului judecat;

Având în vedere așa dar că în speță poprirea fiind validată definitiv, exproprierea debitorului contestator s'a efectuat în mod irevocabil, că deci urmărirea s'a terminat și prin urmare ne mai fiind în ființă, cum reclamă art. 68 din legea lichidării datoriilor și logica lucrurilor, nu se poate desființa;

Că astfel fiind, acest prim motiv al apelului apărând întemeiat câtă a fi admis ca atare și fără a mai fi necesară examinarea celorlalte motive, urmează ca apelul să fie admis pe acest prim motiv, respingându-se contestația ca nefondată;

Pentru aceste motive subsemnatul sunt de părere a se admite apelul, respingându-se ca neîntemeiată contestația.

G. Al. Cerban, judecător de ședință.